

РЕПУБЛИКА СРПСКА
Агенција за осигурање Републике Српске
Бања Лука
Бана Милосављевића 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba;
www.azors.rs.ba
тел/факс: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka
St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba;
www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

ИЗВЈЕШТАЈ
о стању сектора осигурања у Републици Српској
за период од 01.01.2023. до 30.06.2023. године

Број: УО – 19/23

Датум: 01.09.2023. године

Бања Лука, август 2023. године

САДРЖАЈ

УВОДНА РИЈЕЧ	4
1. СТРУКТУРА СЕКТОРА	5
2. ОСИГУРАЊЕ	6
2.1. Тржиште осигурања.....	6
2.1.1. Учесници на тржишту осигурања	6
2.1.1.1. Друштва за осигурање.....	6
2.1.1.2. Заступници и брокери у осигурању.....	8
2.1.1.3. Заштитни фонд Републике Српске	8
2.1.1.4. Овлашћени актуари	9
2.1.2. Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске	9
2.1.3. Тржишна структура и концентрација	10
2.1.4. Обрачуната премија по друштвима за осигурање.....	12
2.1.4.1. Обрачуната премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској	12
2.1.4.2. Обрачуната премија филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ	15
2.1.5. Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању	16
2.1.5.1. Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту осигурања у Републици Српској	16
2.1.5.2. Премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачуната путем заступника и брокера у осигурању	18
2.2. Билансна структура.....	20
2.2.1. Биланс стања	20
2.2.2. Биланс успјеха	24
2.3. Финансијски и технички показатељи	26
2.3.1. Обрачун и покривеност техничких резерви прописаним облицима активе.....	26
2.3.1.1. Укупно обрачунате техничке резерве	26
2.3.1.2. Обрачун и средства за покриће техничких резерви неживотних осигурања.....	27
2.3.1.3. Обрачун и средства за покриће техничких резерви животних осигурања.....	29
2.3.2. Показатељи о исплаћеним одштетама и другим накнадама из осигурање	30
2.3.3. Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио	32
2.3.4. Показатељи рентабилност имовине и рентабилности властитих средстава	33
2.3.5. Остали показатељи пословања	33
3. ДОБРОВОЉНО ПЕНЗИЈСКО ОСИГУРАЊЕ	34
3.1. Друштво за управљање добровољним пензијским фондом	34
3.2. Добровољни пензијски фонд	36

Табеле

Табела 1: Друштва за осигурање из Републике Српске	6
Табела 2: Власничка структура у друштвима за осигурање из РС	7
Табела 3: Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање	7
Табела 4: Захтјеви за накнаду штете трећим оштећеним лицима према Заштитном фонду.....	9
Табела 5: Премија осигурања обрачуната на тржишту Републике Српске.....	9
Табела 6: Обрачуната премија на тржишту осигурања у РС, према врстама осигурања.....	10
Табела 7: Учешће друштава за осигурање из РС и филијала из ФБиХ на тржишту Републике Српске.....	10
Табела 8: Учешће друштава из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске према реег групама.....	11
Табела 9: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС.....	12

Табела 10: Обрачуната премија друштава за осигурање из РС у ФБиХ	13
Табела 11: Укупно обрачуната премија према врстама осигурања	14
Табела 12: Обрачуната премија по филијалама друштава из ФБиХ	16
Табела 13: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске	16
Табела 14: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске, по врстама осигурања	17
Табела 15: Премија друштава за осигурање обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, по врстама осигурања	18
Табела 16: Актива- укупно за сва друштва за осигурање из РС	20
Табела 17: Пасива - укупно за сва друштва за осигурање	22
Табела 18: Биланс успјеха - укупно за сва друштва за осигурање из РС	24
Табела 19: Износ исплаћених обавеза из осигурања по врстама осигурања	30
Табела 20: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања	31
Табела 21: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања у врсти: осигурање од одговорности за моторна возила на дан 30.06.2023. године	32
Табела 22: Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио неживотних осигурања	32
Табела 23: Показатељи рентабилности	33
Табела 24: Остали показатељи пословања друштава за осигурање	33
Табела 25: Биланс стања друштва за управљање добровољним пензијским фондом	34
Табела 26: Биланс успјеха друштва за управљање добровољним пензијским фондом	35
Табела 27: Биланс стања добровољног пензијског фонда	37
Табела 28: Биланс успјеха добровољног пензијског фонда	38

Графикони

Графикон 1: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС (у КМ)	13
Графикон 2: Обрачуната премија животних и неживотних осигурања	15
Графикон 3: Обрачуната премија према врстама осигурања	15
Графикон 4: Структура пословне активе друштава за осигурање из РС	21
Графикон 5: Структура пословне пасиве друштава за осигурање	23
Графикон 6: Укупно обрачунате техничке резерве свих друштава за осигурање из РС	27
Графикон 7: Укупно обрачунате техничке резерве друштава за неживотна осигурање	27
Графикон 8: Преглед обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања по друштвима за осигурање из РС	28
Графикон 9: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања	28
Графикон 10: Укупно обрачунате техничке резерве животних осигурања	29
Графикон 11: Преглед обрачунатих техничких резерви животних осигурања по друштвима за осигурање из РС	29
Графикон 12: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви животних осигурања	30

УВОДНА РИЈЕЧ

Извјештај о стању сектора осигурања у Републици Српској, за период 01.01. до 30.06.2023. године, садржи информације о стању у осигурању и добровољном пензијском осигурању, а припремљен је на основу финансијских, актуарских и других извјештаја, које учесници на тржишту осигурања и добровољног пензијског осигурања, у складу са прописима, достављају Агенцији за осигурање Републике Српске.

У првом полугодишту 2023. године, на тржишту осигурања Републике Српске пословало је 14 друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској и 9 филијала друштава за осигурање чије је сједиште у ФБиХ, која су обрачунала премију у укупном износу од 155,3 милиона КМ или за 13,5% више, у односу на исти период претходне године. Обрачуната премија филијала друштава за осигурање из ФБиХ већа је за 13,2%, док је обрачуната премија друштава за осигурање из Републике Српске већа за 13,6%. У структури укупне премије, обрачунате на тржишту Републике Српске, премија осигурања од одговорности за моторна возила учествовала је са 54,5%, премија животног осигурања са 17,5%, премија каско осигурања моторних возила са 9,1%, док је заједничко учешће премије свих осталих врста неживотних осигурања било 18,9%. Вриједност Herfindahl Hirschman–овог индекса и чињеница да чак 14 друштва за осигурање (укључујући и филијале друштава из ФБиХ) имају појединачно учешће у укупној премији до 5% указују да на тржишту осигурања у Републици Српској постоји прилично јака конкуренција. Повећана конкуренција на тржишту осигурања, посматрана кроз број друштава за осигурање, уз доминатно учешће премије осигурања од одговорности за моторна возила, може угрозити стабилност сектора осигурања.

У вези пословања друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, а које укључује и пословање у ФБиХ, треба истаћи да је укупно обрачуната премија износила 146,3 милиона КМ, односно да је била за 10,5% већа, у односу на прво полугодиште 2022. године. Укупна билансна сума је повећана за 3,5%, у оквиру које су техничке резерве порасле за 4,5%. У структури укупних улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања, најзначајније учешће имале су хартије од вриједности, орочени депозити и некретнине са укупним учешћем од 71,3%. Улагања у хартије од вриједности учествују са 82,8% у структури укупних улагања средстава за покриће техничких резерви животних осигурања, у оквиру којих доминатно учешће имају обвезнице чији је емитент Република Српска. Укупан нето резултат периода био је добитак у износу од 17,4 милиона КМ, који је резултирао стопом поврата на капитал од 10,1%. Комбиновани рачуно је био испод 100, што значи да је остварен позитиван резултат из послова осигурања. Укупно исплаћени одштетни захтјеви и накнаде у неживотним осигурањима друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској износиле су 44,4 милиона КМ, што је више за 5,2%, у односу на исти период претходне године. Исплаћене накнаде корисницима животног осигурања мање су за 9,1% и износиле су 7,6 милиона КМ. Коефицијент опште ликвидности и даље је знатно већи од 1, што одражава способност измирења обавеза у роковима доспијећа.

Дјелатност добровољног пензијског осигурања, обављало је једно друштво за управљање добровољним пензијским фондом. Укупан број активних чланова добровољног пензијског фонда је био 37.186 или за 2,1% више у односу на стање на дан 31.12.2022. године. Путем пензијских планова јавних предузећа и јавних институција добровољном пензијском фонду је приступило 94,9% укупно активних чланова фонда. Нето вриједност имовине добровољног пензијског фонда је износила 31,1 милион КМ или за 17,7% више у односу на дан 31.12.2022. године.

в.д. директора,

Драженка Јањанин

1. СТРУКТУРА СЕКТОРА

У овом извјештају, сектор осигурања обухвата дјелатност осигурања (у даљем тексту: осигурање) и дјелатност организовања и управљања добровољним пензијским фондовима (у даљем тексту: добровољно пензијско осигурање).

Према Закону о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10, 47/17 и 58/19) дјелатност осигурања је дјелатност закључивања и извршавања уговора о осигурању и реосигурању, те дјелатност посредника и заступника у осигурању. Поред тога, овим законом је регулисано оснивање, пословање, надзор и престанак рада друштава за осигурање и филијала друштава за осигурање из ФБиХ, те је основана Агенција за осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција). Друштва за осигурање могу обављати осигурање, као искључиву дјелатност. Такође, законски оквир осигурања чине и:

- Закон о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 47/17), којим су уређена правила за обављање заступања и посредовања у осигурању и реосигурању, услови за издавање и престанак важења овлашћења и дозвола у овом сегменту, те надзор над обављањем заступања и посредовања у осигурању и реосигурању и
- Закон о обавезним осигурањима у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број: 82/15 и 78/20), којим су прописане врсте обавезних осигурања у саобраћају, те правила њиховог обављања.

Према Закону о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима („Службени гласник Републике Српске“, број: 13/09 и 107/19), друштва за управљање добровољним пензијским фондовима обављају дјелатност организовања и управљања добровољним пензијским фондовима и другим пензијским фондовима основаним у складу са посебним законима. Такође, овим законом је регулисано организовање и управљање добровољним пензијским фондовима, оснивање, дјелатност и пословање друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, послови и обавезе кастоди банке, надлежност Агенције у регулисању и вршењу надзора над друштвима за управљање добровољним пензијским фондовима, организовање пензијских планова и друга питања од значаја за функционисање добровољних пензијских фондова.

Обављање осигурања и добровољног пензијског осигурања регулисано је и подзаконским актима које доноси Агенција.

Закони и подзаконски акти којим је уређен сектор осигурања, доступни су и на интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba).

2. ОСИГУРАЊЕ

2.1. Тржиште осигурања

2.1.1. Учесници на тржишту осигурања

Учесници на тржишту осигурања, под надзором Агенције, су: друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској, филијале друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ, заступници и брокери у осигурању, те Заштитни фонд Републике Српске и овлашћени актуари.

2.1.1.1. Друштва за осигурање

На тржишту осигурања Републике Српске, у првој половини 2023. године, пословало је 14 друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, која су према дјелатности осигурања, сједишту и стању већинског власништва, на дан 30.06.2023. године, представљена у наредној табели.

Табела 1: Друштва за осигурање из Републике Српске

Р.Б.	Назив друштва за осигурање	Сједиште	Већинско власништво
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА			
1.	Д.Д. Брчко гас осигурање	Брчко	домаће
2.	Дрина осигурање а.д.	Милићи	домаће
3.	Дунав осигурање а.д.	Бања Лука	страно
4.	Еурос осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
5.	Крајина осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
6.	Микрофин осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
7.	Нешковић осигурање а.д.	Бијељина	домаће
8.	Осигурање Аура а.д.	Бања Лука	домаће
9.	Осигурање Гарант д.д.	Брчко	домаће
10.	Премиум осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
11.	САС-СуперП ОСИГУРАЊЕ а.д.	Бијељина	домаће
12.	Триглав осигурање а.д.	Бања Лука	страно
ЖИВОТНА И НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА (КОМПОЗИТНА ДРУШТВА)			
13.	Grawe осигурање а.д.	Бања Лука	страно
14.	Wiener осигурање а.д.	Бања Лука	страно

Извор: Централни регистар ХОВ

Од 14 друштава за осигурање, која имају сједиште у Републици Српској, 12 је регистровано за обављање дјелатности неживотних осигурања, а 2 друштва за осигурање за обављање дјелатности неживотних и животних осигурања (комполитна друштва за осигурање), при чему је 8 друштава за осигурање пословало путем филијале у ФБиХ.

У првој половини 2023. године, на тржишту осигурања Републике Српске, пословало је и 9 филијала друштава за осигурање из ФБиХ¹.

¹ У извјештајном периоду извршена је статусна промјена спајање уз припајање два друштва за осигурање из ФБиХ која у Републици Српској послују путем филијале (Аса Централ осигурање д.д.)

Структура власништва

Према структури власништва, са стањем на дан 30.06.2023. године, 10 друштава за осигурање је било у већинском домаћем власништву, док су 4 друштва за осигурање била у већинском страном власништву.

Табела 2: Власничка структура у друштвима за осигурање из РС

Р.Б.	Власништво	Број друштава за осигурање	Учешће у укупном капиталу	Учешће у укупној активи	Учешће у фактурисаној премији
1.	Већинско домаће власништво	10	63,1%	41,5%	57,4%
2.	Већинско страном власништво	4	36,9%	58,5%	42,6%
	УКУПНО	14	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и Централни регистар ХОВ

Друштва са већинским страним капиталом су учествовала у укупном капиталу са 36,9%. На друштва за осигурање са већинским страним капиталом односи се 58,5% укупне активе и 42,6% обрачунате премије.

Људски ресурси

На дан 30.06.2023. године, у друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској био је запослен 1.521 радник. Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској представљени су у наредној табели.

Табела 3: Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање

КВАЛИФИКАЦИЈА	Стање на дан 30.06.2022.		Стање на дан 31.12.2022.		Стање на дан 30.06.2023.		ИНДЕКС 2023/22
	Број	%	Број	%	Број	%	
НК	6	0,4	5	0,3	6	0,4	120,0
НС					1	0,1	
КВ	57	3,6	61	3,9	53	3,5	86,9
ССС	804	52,0	785	50,3	795	52,3	101,3
ВКВ	4	0,3	4	0,3	1	0,1	25,0
ВШС	63	4,1	69	4,4	70	4,6	101,4
ВСС	580	37,5	601	38,5	560	36,8	93,2
МР	31	2,0	33	2,1	32	2,1	97,0
ДР	2	0,1	2	0,1	3	0,2	150,0
УКУПНО	1.547	100,0	1.560	100,0	1.521	100,0	97,5

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Поред тога, у филијалама друштава за осигурање из ФБиХ, на дан 30.06.2023. године, била су запослена 282 лица, а у Заштитном фонду Републике Српске 7 лица, што заједно са запосленима у друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској чини 1.810 запослених лица. На тржишту осигурања Републике Српске раде и заступници и брокери у осигурању (физичка лица), те овлашћени актуари, а што је наведено у наставку овог поглавља.

2.1.1.2. Заступници и брокери у осигурању

Закључно са 30.06.2023. године, у Регистар заступника и брокера у осигурању код Агенције било је уписано:

- 590 заступника у осигурању – физичка лица, од чега их је 63 регистровало предузетничке радње,
- 17 друштава за заступање у осигурању са сједиштем у Републици Српској (укључујући Поште Српске, микрокредитна друштва и банке) и 4 филијале друштава за заступање из ФБиХ,
- 12 брокера у осигурању – физичка лица,
- 6 брокерских друштава са сједиштем у Републици Српској и 2 филијале брокерских друштава из ФБиХ.

На интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba) доступан је актуелни извод из регистра заступника и брокера у осигурању.

Агенција је организовала едукацију и испитни рок за полагање стручног испита, који је потребан за добијање овлашћења за обављање послова заступника у осигурању и брокера у осигурању. Стручни испит је положило 38 кандидата.

2.1.1.3. Заштитни фонд Републике Српске

Заштитни фонд Републике Српске (у даљем тексту: Заштитни фонд) основан је Законом о обавезном осигурању за моторна возила и осталим обавезним осигурањима од одговорности – Пречишћени текст („Службени гласник Републике Српске“, број: 102/09), као посебно правно лице. Надлежност Заштитног фонда прописана је Законом о обавезним осигурањима у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број: 82/15 и 78/20). Заштитни фонд је обавезан да извршава обавезу накнаде штете настале на територији Републике Српске трећем оштећеном лицу, ако их проузрокује непознато возило (штете на лицима²) или возило чији власник није закључио уговор о осигурању од аутоодговорности (штете на лицима и стварима). Поред тога, Заштитни фонд је обавезан да извршава и обавезу исплате накнаде оштећеним лицима у случају да није закључен уговор о обавезном осигурању путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја, те штета из основа аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу које нису могле бити надокнађене из стечајне или ликвидационе масе друштва за осигурање. Сва друштва за осигурање која у Републици Српској обављају послове осигурања од аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја, осим путника у ваздушном саобраћају, обавезно су чланови Заштитног фонда и плаћају допринос Заштитном фонду, сразмјерно обрачунатој премији осигурања од аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја у Републици Српској.

Укупно остварени приходи Заштитног фонда, у првој половини 2023. године, су износили 1.466.636 КМ и били су већи за 2,0%, у поређењу са истим периодом претходне године, од чега се 76,5% односило на пословне приходе, финансијске приходе 2,9% и остале приходе 20,6%. На повећање укупних прихода утицало је повећање прихода по основу регресних потраживања.

Укупни расходи су износили 1.259.559 КМ и били су већи за 17,3%, а чинили су их пословни расходи (78,2%) и расходи по основу исправке и отписа регресних потраживања (21,8%). На повећање укупних расхода утицало је повећање трошкова резервисања за штете. Заштитни фонд је остварио вишак прихода над расходима у износу од 207.077 КМ.

² Уз изузетак прописан чланом 51. став 2. Закона о обавезним осигурањима у саобраћају

У наредној табели дат је преглед рјешавања и исплате захтјева за накнаду штета на лицима или имовини из надлежности Заштитног фонда.

Табела 4: Захтјеви за накнаду штете трећим оштећеним лицима према Заштитном фонду

Р.Б.	Одштетни захтјеви	30.06.2022.	30.06.2023.	Индекс 2023/22
1.	Пријављени захтјеви у текућем периоду и реактивирани	139	142	102,2
2.	Број пренесених из претходног периода	101	86	85,1
3.	Укупан број захтјева (1+2)	240	228	95,0
4.	Број одбијених захтјева	44	32	72,7
5.	Број обрађених захтјева без одбијених	103	117	113,6
6.	Број исплаћених захтјева	103	117	113,6
7.	Износ исплаћених захтјева (КМ)	431.609	542.157	125,6

Извор: Извјештај Заштитног фонда

Укупан број одштетних захтјева у првој половини 2023. године је смањен, док је износ исплаћених одштетних захтјева био већи у односу на претходну годину. Сви обрађени захтјеви су исплаћени. Просјечна вриједност исплаћеног одштетног захтјева износила је 4.634 КМ и била је већа за 10,6%.

2.1.1.4. Овлашћени актуари

У складу са међународним стандардима за функционисање сектора осигурања од посебне важности је обезбјеђење адекватног броја професионално оспособљених актуара. На дан 30.06.2023. године, у Регистар овлашћених актуара код Агенције било је уписано 41 лице. На интернет страници Агенције доступан је актуелни извод из регистра овлашћених актуара.

2.1.2. Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске

У наредној табели дат је преглед укупно обрачунате премије на тржишту осигурања у Републици Српској.

Табела 5: Премија осигурања обрачуната на тржишту Републике Српске

Р.Б.	Субјекти на тржишту Републике Српске	Обрачуната премија на тржишту Републике Српске						Индекс 2023/22
		30.06.2021.		30.06.2022.		30.06.2023.		
		Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
1.	ДРУШТВА ЗА ОСИГУРАЊЕ ИЗ РС	92.942.408	73,8	100.118.892	73,1	113.693.364	73,2	113,6
1.1.	Неживотна осигурања	80.786.647	64,1	87.507.255	63,9	100.982.788	65,0	115,4
1.2.	Животна осигурања	12.155.762	9,7	12.611.637	9,2	12.710.576	8,2	100,8
2.	ФИЛИЈАЛЕ ДРУШТАВА ИЗ ФБИХ	33.003.468	26,2	36.718.336	26,9	41.561.730	26,8	113,2
2.1.	Неживотна осигурања	19.958.895	15,8	22.517.147	16,5	27.081.103	17,5	120,3
2.2.	Животна осигурања	13.044.573	10,4	14.201.189	10,4	14.480.626	9,3	102,0
УКУПНО		125.945.877	100,0	136.837.228	100,0	155.255.094	100,0	113,5

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБИХ

Обрачуната премија на тржишту осигурања у Републици Српској, у периоду 01.01. до 30.06.2023. године, износила је 155.255.094 КМ и била је већа, у односу на исти период претходне године, за 18.417.866 КМ или 13,5%. Обрачуната премија филијала друштава за осигурање из ФБиХ већа је за 13,2%, док је обрачуната премија друштава за осигурање из Републике Српске већа за 13,6%.

У сљедећој табели је представљена структура обрачунате премије на тржишту осигурања у Републици Српској, према врстама осигурања.

Табела 6: Обрачуната премија на тржишту осигурања у РС, према врстама осигурања

Врста осигурања	30.06.2021.		30.06.2022.		30.06.2023.		Индекс 2023/22
	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
Осигурање незгоде	7.069.156	5,6	8.044.207	5,9	9.113.708	5,9	113,3
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	9.902.856	7,9	11.328.120	8,3	14.097.602	9,1	124,4
Осигурање имовине од пожара и природних сила	4.892.439	3,9	5.499.429	4,0	5.359.611	3,5	97,5
Осигурање осталих штета на имовини	5.492.711	4,4	6.528.690	4,8	7.104.420	4,6	108,8
Осигурање од одговорности за моторна возила	68.710.175	54,6	72.350.422	52,9	84.605.078	54,5	116,9
Остало	4.678.206	3,6	6.273.534	4,5	7.783.473	5,0	124,1
Укупно неживотна осигурања	100.745.542	80,0	110.024.402	80,4	128.063.892	82,5	116,4
Животно осигурање	25.200.335	20,0	26.812.826	19,6	27.191.202	17,5	101,4
УКУПНО	125.945.877	100,0	136.837.228	100,0	155.255.094	100,0	113,5

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Од укупно обрачунате премије на тржишту осигурања Републике Српске, на премију неживотних осигурања односило се 128.063.892 КМ или 82,5%, док је обрачуната премија животних осигурања износила 27.191.202 КМ или 17,5%. У односу на исти период претходне године, обрачуната премија неживотних осигурања је већа за 16,4%, а премија животних осигурања за 1,4%.

2.1.3. Тржишна структура и концентрација

Учешће друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској и филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске приказано је у наредној табели.

Табела 7: Учешће друштава за осигурање из РС и филијала из ФБиХ на тржишту Републике Српске

Р.Б.	Учешће друштава за осигурање из Републике Српске и филијала из ФБиХ у укупној премији на тржишту Републике Српске			
	Друштво за осигурање из РС / Филијале друштава из ФБиХ	30.06.2021.	30.06.2022.	30.06.2023.
1.	Д.Д. Брчко гас осигурање	4,5%	4,3%	4,3%
2.	Grawe осигурање а.д.	13,4%	12,4%	11,7%
3.	Дрина осигурање а.д.	7,9%	7,8%	7,6%
4.	Еурос осигурање а.д.	3,7%	3,3%	3,1%
5.	Wiener осигурање а.д.	6,7%	7,0%	6,4%
6.	Дунав осигурање а.д.	7,0%	7,1%	6,8%
7.	Крајина осигурање а.д.	1,4%	2,1%	2,5%
8.	Микрофин осигурање а.д.	3,3%	3,4%	4,2%
9.	Нешковић осигурање а.д.	6,1%	5,8%	5,6%
10.	Осигурање Аура а.д.	6,7%	6,3%	6,2%
11.	Osiguranje Garant a.d.	4,5%	4,1%	4,1%
12.	Премиум осигурање а.д.	2,5%	3,4%	3,8%
13.	САС-СуперП осигурање а.д.	1,3%	1,2%	1,2%

Р.Б.	Учешће друштава за осигурање из Републике Српске и филијала из ФБиХ у укупној премији на тржишту Републике Српске			
	Друштво за осигурање из РС / Филијале друштава из ФБиХ	30.06.2021.	30.06.2022.	30.06.2023.
14.	Триглав осигурање а.д.	4,8%	4,9%	5,6%
15.	Аса Централ осигурање д.д.	3,5%	3,7%	5,3%
16.	Adriatic osiguranje д.д.	2,7%	2,4%	3,4%
17.	Camelija osiguranje д.д.	0,3%	0,6%	0,9%
18.	Croatia osiguranje д.д.	0,8%	0,8%	1,0%
19.	Euroherc osiguranje д.д.	3,1%	3,0%	3,1%
20.	SARAJEVO osiguranje д.д.	1,5%	1,4%	1,4%
21.	Vienna osiguranje д.д.	3,5%	3,5%	3,3%
22.	UNIQA osiguranje д.д.	7,2%	7,3%	7,3%
23.	Триглав осигурање д.д.	2,2%	2,0%	1,2%
24.	Central osiguranje д.д.	1,4%	2,1%	-
УКУПНО		100,0%	100,0%	100,0%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

У сљедећем прегледу дат је степен концентрације тржишта осигурања у Републици Српској по реер групама, из којег се види да је смањен број друштава са учешћем у обрачунатој премијом до 5%, усљед спајања два друштва за осигурање из ФБиХ која у Републици Српској су пословала путем филијала, те раста учешћа једног друштва за осигурање из Републике Српске. Сходно наведеном, повећан је број, друштава са учешћем од 5-10%, али ни једно друштво није остварило учешће у укупно обрачунатој премији веће од 15%.

Табела 8: Учешће друштава из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске према реер групама

Учешће	Учешће друштава из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске према реер групама					
	30.06.2021.		30.06.2022.		30.06.2023.	
	Укупно учешће	Број друштава за осигурање и филијала друштава из ФБиХ	Укупно учешће	Број друштава за осигурање и филијала друштава из ФБиХ	Укупно учешће	Број друштава за осигурање и филијала друштава из ФБиХ
до 5%	45,0%	17	46,3%	17	37,5%	14
5-10%	41,6%	6	41,3%	6	50,8%	8
10-15%	13,4%	1	12,4%	1	11,7%	1
преко 15%	0	0	0	0	0	0

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Herfindahl Hirschman–ов индекс представља, такође, мјеру концентрације тржишта и израчунава се као збир квадрата појединачног учешћа сваког друштва за осигурање у односу на остварену премију. Овај индекс узима у обзир релативну величину и расподјелу друштава на тржишту, те уколико је тржиште монополистичко постоји и већа тржишна концентрација, односно мања конкуренција. Индекс се повећава уколико се смањује број друштава учесника на тржишту, а у исто вријеме разлика у величини међу њима је све већа. Уколико би постојало само једно друштво које се бави осигурањем, индекс би износио 10.000 (учешће на тржишту 100%, односно индекс је $100 \cdot 100 = 10.000$). У супротном случају, уколико би било много друштава са сразмјерно ниским учешћем, око 0%, индекс би био близу 0, што би указивало да на тржишту постоји савршена конкуренција. Ако је Herfindahl Hirschman–ов индекс између 1.000 и 1.800 сматра се да на тржишту постоји умјерена концентрација. Како је Herfindahl Hirschman–ов индекс, у првој половини 2023. године, износио 587 поена, може се закључити да је на тржишту осигурања Републике Српске постојала прилично јака конкуренција.

2.1.4. Обрачуната премија по друштвима за осигурање

2.1.4.1. Обрачуната премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској

Укупно обрачуната премија, у периоду 01.01. до 30.06.2023. године, друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, укључујући и премију коју су ова друштва за осигурање остварила на тржишту осигурања ФБиХ, износила је 146.313.005 КМ (од чега 113.693.364 КМ у Републици Српској, а 32.619.641 у ФБиХ). У односу на исти период претходне године, обрачуната премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској је већа за 13.942.804 КМ или 10,5%.

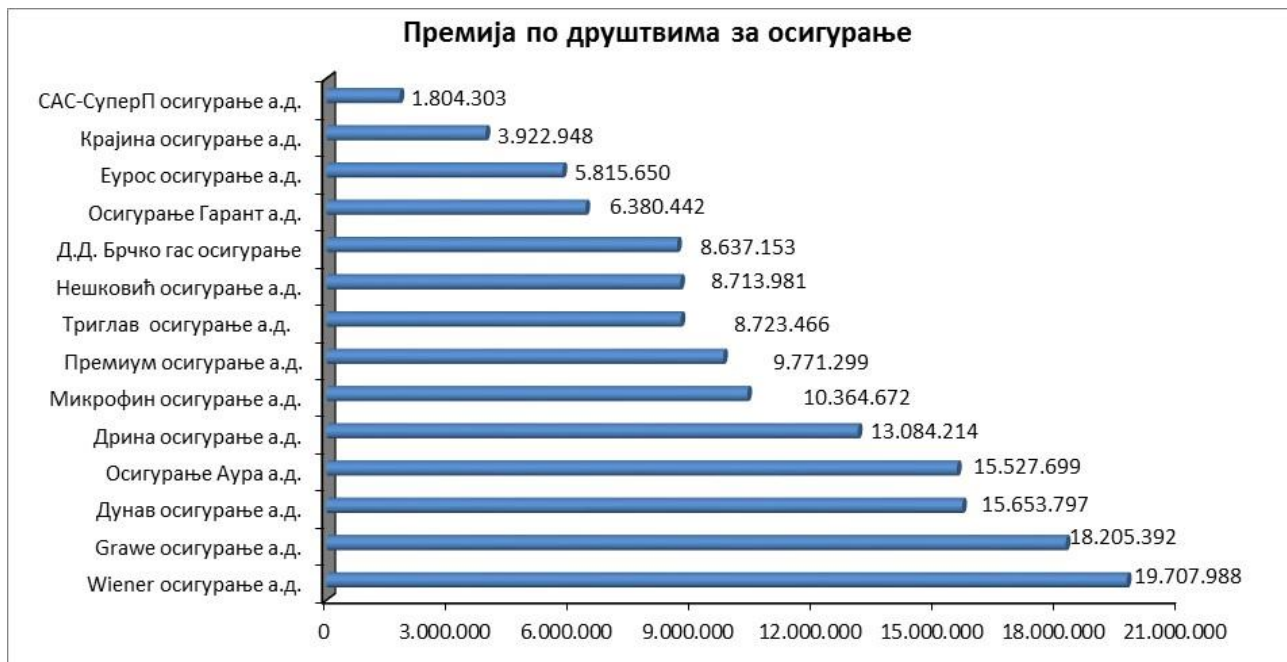
У наредној табели приказан је преглед укупно обрачунате премије по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 9: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС

Р.Б.	НАЗИВ ДРУШТВА У РС	Укупно обрачуната премија						ИНДЕКС 2023/22
		30.06.2021.		30.06.2022.		30.06.2023.		
		Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	8.049.465	6,7	7.944.192	6,0	8.637.153	5,9	108,7
2.	Граве осигурање а.д.	5.318.182	4,4	5.270.534	4,0	6.087.762	4,2	115,5
3.	Дрина осигурање а.д.	11.188.691	9,3	11.912.869	9,0	13.084.214	8,9	109,8
4.	Дунав осигурање а.д.	12.927.296	10,7	15.154.978	11,4	15.653.797	10,7	103,3
5.	Wiener осигурање а.д.	15.335.538	12,7	18.004.213	13,6	18.554.729	12,7	103,1
6.	Крајина осигурање а.д.	1.740.907	1,4	2.898.761	2,2	3.922.948	2,7	135,3
7.	Микрофин осигурање а.д.	6.833.169	5,7	7.946.905	6,0	10.364.672	7,1	130,4
8.	Нешковић осигурање а.д.	7.674.162	6,4	7.954.548	6,0	8.713.981	6,0	109,5
9.	Осигурање Аура а.д.	13.627.264	11,3	14.559.995	11,0	15.527.699	10,6	106,6
10.	Триглав осигурање а.д.	6.084.682	5,0	6.739.061	5,1	8.723.466	6,0	129,4
11.	Осигурање Гарант д.д.	5.993.025	5,0	5.551.253	4,2	6.380.442	4,4	114,9
12.	Еурос осигурање а.д.	5.851.450	4,9	5.523.710	4,2	5.815.650	4,0	105,3
13.	САС-СуперП осигурање а.д.	1.662.916	1,4	1.676.278	1,3	1.804.303	1,2	107,6
14.	Премиум осигурање а.д.	5.527.304	4,6	8.024.268	6,1	9.771.299	6,7	121,8
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		107.814.051	89,5	119.161.566	90,0	133.042.116	90,9	111,6
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Граве осигурање а.д.	11.569.593	9,6	11.662.587	8,8	12.117.630	8,3	103,9
2.	Wiener осигурање а.д.	1.137.910	0,9	1.546.048	1,2	1.153.259	0,8	74,6
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		12.707.503	10,5	13.208.635	10,0	13.270.889	9,1	100,5
УКУПНО		120.521.554	100,0	132.370.201	100,0	146.313.005	100,0	110,5

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Графикон 1: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС (у КМ)

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У наредној табели дат је преглед обрачунате премије друштава за осигурање са сједиштем Републици Српској остварене у ФБиХ.

Табела 10: Обрачуната премија друштава за осигурање из РС у ФБиХ

Р.Б.	НАЗИВ ДРУШТВА	Обрачуната премија						ИНДЕКС 2023/22
		30.06.2021.		30.06.2022.		30.06.2023.		
		Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	2.402.296	8,7	2.021.979	6,3	1.939.080	5,9	95,9
2.	Дрина осигурање а.д.	1.296.094	4,7	1.265.038	3,9	1.347.201	4,1	106,5
3.	Дунав осигурање а.д.	4.108.452	14,9	5.378.107	16,7	5.100.488	15,6	94,8
4.	Wienerг осигурање а.д.	7.492.098	27,2	9.386.041	29,1	9.199.227	28,2	98,0
5.	Микрофин осигурање а.д.	2.657.793	9,6	3.264.414	10,1	3.868.721	11,9	118,5
6.	Осигурање Аура а.д.	5.173.427	18,8	5.986.266	18,6	5.834.940	17,9	97,5
7.	Еурос осигурање а.д.	1.193.975	4,3	962.147	3,0	974.940	3,0	101,3
8.	Премиум осигурање а.д.	2.420.206	8,8	3.390.320	10,5	3.794.731	11,6	111,9
9.	Осигурање Гарант д.д.	283.063	1,0	-	-	-	-	-
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		27.027.404	98,0	31.654.310	98,1	32.059.328	98,3	101,3
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
	Wienerг осигурање а.д.	551.742	2,0	596.999	1,9	560.313	1,7	93,9
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		551.742	2,0	596.999	1,9	560.313	1,7	93,9
УКУПНО		27.579.146	100,0	32.251.309	100,0	32.619.641	100,0	101,1

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала су премију у ФБиХ у износу од 32.619.641 КМ, која је, у односу на претходну годину, већа за 1,1% и учествовала је у укупној премији ових друштава за осигурање са 22,3%. У структури премије доминирала је премија неживотних осигурања са 98,3%.

Структура портфела

У сљедећој табели је представљена структура укупно обрачунате премије друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, према врстама осигурања, с тим да се категорија „остало“ односи на 13 врста неживотних осигурања, које у укупној премији појединачно учествују око једног процента.

Табела 11: Укупно обрачуната премија према врстама осигурања

Врста осигурања	Обрачуната премија						Индекс 2023/22
	30.06.2021.		30.06.2022.		30.06.2023.		
	Износ (KM)	%	Износ (KM)	%	Износ (KM)	%	
Осигурање незгоде	7.158.701	5,9	8.674.824	6,6	10.198.265	7,0	117,6
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	8.134.882	6,7	9.243.158	7,0	10.919.011	7,5	118,1
Осигурање имовине од пожара и природних сила	4.314.555	3,6	4.631.214	3,5	4.906.379	3,4	105,9
Осигурање осталих штета на имовини	7.432.959	6,2	9.718.932	7,3	8.600.402	5,9	88,5
Осигурање од одговорности за м/в	76.025.588	63,1	80.411.611	60,7	90.923.913	62,1	113,1
Остало	4.747.366	3,9	6.481.827	4,9	7.494.146	5,1	115,6
Укупно неживотна осигурања	107.814.051	89,5	119.161.566	90,0	133.042.116	90,9	111,6
Животно осигурање	12.707.503	10,5	13.208.635	10,0	13.270.889	9,1	100,5
Укупно	120.521.554	100,0	132.370.201	100,0	146.313.005	100,0	110,5

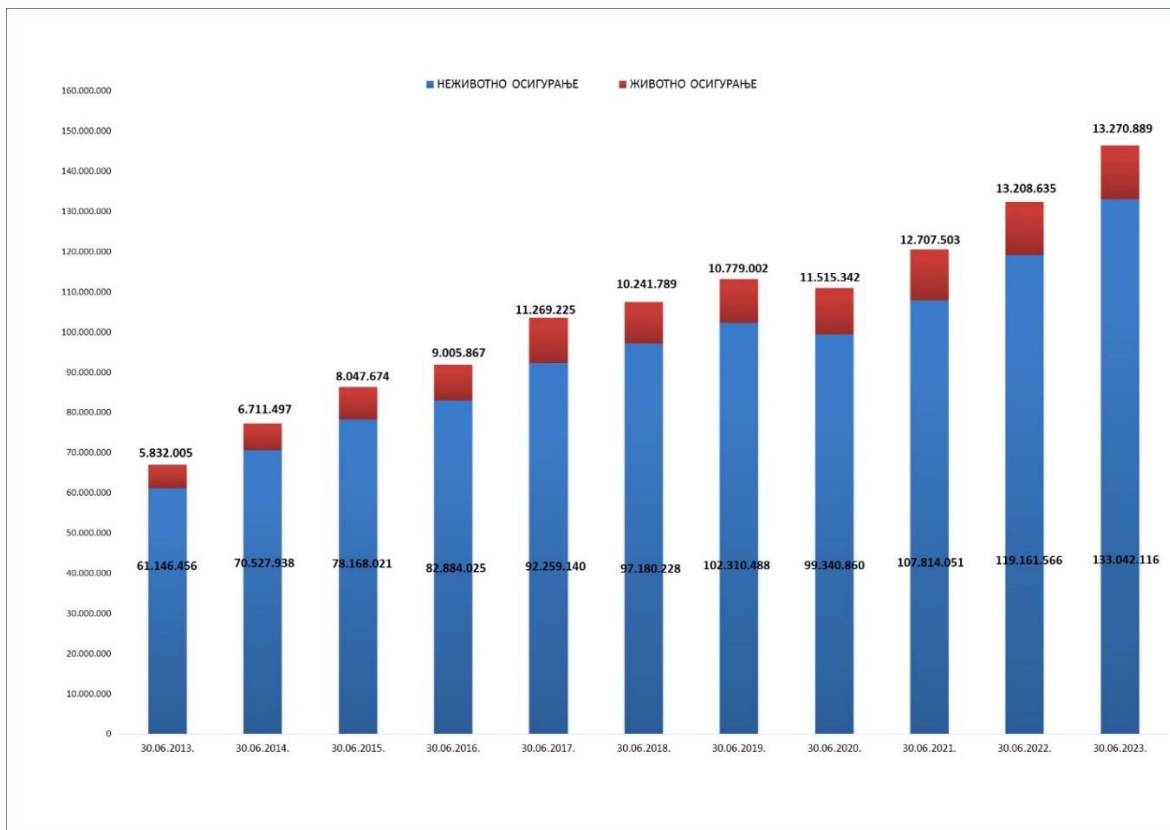
Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Од укупно обрачунате премије, на премију неживотних осигурања односило се 133.042.116 KM или 90,9%, док је премија животних осигурања износила 13.270.889 KM или 9,1%. У односу на исти период претходне године, обрачуната премија неживотних осигурања се повећала за 11,6%, а премија животних осигурања се повећала за 0,5%.

У укупно обрачунатој премији осигурања од одговорности за моторна возила, најзначајније учешће је имала премија обавезног осигурања од аутоодговорности са 99,5%. Учешће премије обавезног осигурања од аутоодговорности, у укупно обрачунатој премији осигурања друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, било је 61,8%, односно у укупно обрачунатој премији неживотних осигурања 68,0%.

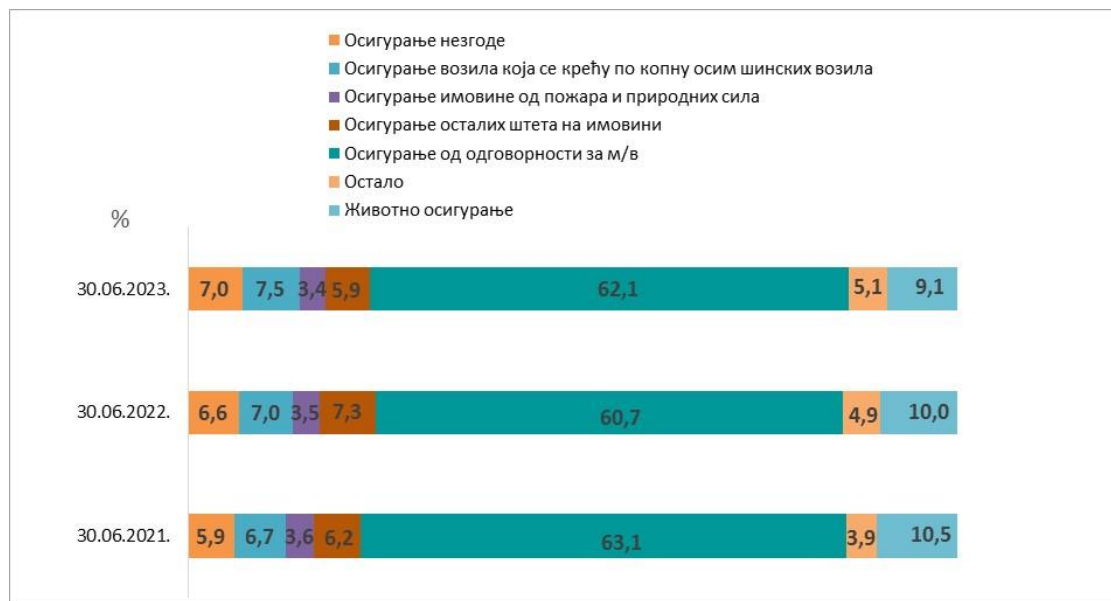
У наставку се дају графичке илустрације структуре укупно обрачунате премије друштава за осигурања са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 2: Обрачуната премија животних и неживотних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Графикон 3: Обрачуната премија према врстама осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

2.1.4.2. Обрачуната премија филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ

У укупно обрачунатој премији, на тржишту осигурања Републике Српске, филијале друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ учествовале су са 26,8%, односно у износу од 41.561.730 КМ.

У наредној табели се даје преглед обрачунате премије филијала друштава са сједиштем у ФБиХ, на тржишту осигурања у Републици Српској.

Табела 12: Обрачуната премија по филијалама друштва из ФБиХ

Р.Б.	ФИЛИЈАЛЕ ДРУШТАВА ЗА ОСИГУРАЊЕ ИЗ ФБиХ	Обрачуната премија						Индекс 2023/22
		30.06.2021.		30.06.2022.		30.06.2023.		
		Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Аса Централ осигурање д.д.	4.380.914	13,3	5.123.037	14,0	8.198.126	19,7	160,0
2.	Adriatic osiguranje d.d.	3.302.018	10,0	3.245.236	8,8	5.156.656	12,4	158,9
3.	Camelija osiguranje d.d.	438.353	1,3	756.990	2,1	1.365.399	3,3	180,4
4.	Croatia osiguranje d.d.	944.081	2,9	1.043.110	2,8	1.561.940	3,8	149,7
5.	Euroherc osiguranje d.d.	3.909.127	11,8	4.042.049	11,0	4.769.920	11,5	118,0
6.	Vienna osiguranje d.d.	121.082	0,4	231.234	0,6	352.858	0,8	152,6
7.	Sarajevo osiguranje d.d.	1.841.942	5,6	1.966.367	5,4	2.243.532	5,4	114,1
8.	Uniqa osiguranje d.d.	3.028.367	9,2	3.049.637	8,3	3.257.272	7,8	106,8
9.	Central osiguranje d.d.	1.811.530	5,5	2.865.253	7,8	-	-	-
10.	Триглав осигурање д.д.	181.482	0,5	194.233	0,5	175.400	0,4	90,3
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		19.958.895	60,5	22.517.147	61,3	27.081.103	65,2	120,3
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Adriatic osiguranje d.d.	38.080	0,1	22.727	0,1	84.191	0,2	370,4
2.	Croatia osiguranje d.d.	56.384	0,2	54.558	0,1	50.113	0,1	91,9
3.	Vienna osiguranje d.d.	4.263.516	12,9	4.545.346	12,4	4.697.383	11,3	103,3
4.	Uniqa osiguranje d.d.	6.079.611	18,4	6.988.188	19,0	8.027.303	19,3	114,9
5.	Триглав осигурање д.д.	2.606.983	7,9	2.590.370	7,1	1.621.636	3,9	62,6
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		13.044.573	39,5	14.201.189	38,7	14.480.626	34,8	102,0
УКУПНО ПРЕМИЈА		33.003.468	100,0	36.718.336	100,0	41.561.730	100,0	113,2

Извор: Извјештаји филијала друштва из ФБиХ

У структури премије филијала друштва за осигурање са сједиштем у ФБиХ, која је обрачуната у првој половини 2023. године на тржишту осигурања Републике Српске, неживотна осигурања су учествовала са 65,2%, а животна осигурања са 34,8%. Премија неживотних осигурања коју су филијале друштва за осигурање са сједиштем у ФБиХ обрачунале у Републици Српској је повећана за 20,3%, а премија животних осигурања за 2,0%, у односу на исти период претходне године.

2.1.5. Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању

2.1.5.1. Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту осигурања у Републици Српској

У наредној табели даје се преглед премије обрачунате путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске.

Табела 13: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске

Р.Б.	Субјекти на тржишту	30.06.2022.				30.06.2023.			
		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
		Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији
1.	ДРУШТВА ЗА ОСИГУРАЊЕ ИЗ РС	22.819.491	22,8%	5.519.880	5,5%	27.078.216	23,8%	5.898.294	5,2%
1.1.	Неживотна осигурања	11.790.279	13,5%	5.464.373	6,2%	15.597.941	15,4%	5.841.551	5,8%
1.2.	Животна осигурања	11.029.212	87,5%	55.507	0,4%	11.480.275	90,3%	56.743	0,4%

Р.Б.	Субјекти на тржишту	30.06.2022.				30.06.2023.			
		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
		Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији
2.	ФИЛИЈАЛЕ ДРУШТАВА ИЗ ФБИХ	14.679.551	40,0%	914.142	2,5%	17.895.835	43,1%	773.905	1,9%
2.1.	Неживотна осигурања	3.756.962	16,7%	911.412	4,0%	7.077.816	26,1%	771.636	2,8%
2.2.	Животна осигурања	10.922.589	76,9%	2.730	0,0%	10.818.019	74,7%	2.269	0,0%
УКУПНО		37.499.042	27,4%	6.434.022	4,7%	44.974.051	29,0%	6.672.199	4,3%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБИХ

На тржишту осигурања Републике Српске, у периоду од 01.01. до 30.06.2023. године, премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању је износила 51.646.250 КМ или 33,3% укупно обрачунате премије и већа је за 17,6%, у односу на исти период претходне године. Путем заступника у осигурању обрачуната је премија у износу од 44.974.051 КМ, односно 29,0% укупне премије, док је путем брокера у осигурању обрачунато 6.672.199 КМ или 4,3% укупне премије.

Премија неживотних осигурања, обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, износила је 29.288.944 КМ или 22,9% премије неживотних осигурања и већа је за 33,6% у односу на исти период претходне године. Путем заступника и брокера у осигурању, обрачунато је 22.357.306 КМ или 82,2% премије животних осигурања, а што представља повећање обрачунате премије животних осигурања путем ових канала продаје за 1,6%.

У наредној табели даје се преглед премије обрачунате путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске, по врстама осигурања.

Табела 14: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске, по врстама осигурања

Врсте осигурања	30.06.2022.				30.06.2023.			
	Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања
Осигурање незгоде	1.065.824	13,2%	2.015.321	25,1%	1.242.202	13,6%	2.230.811	24,5%
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	1.457.923	12,9%	409.202	3,6%	2.257.480	16,0%	415.945	3,0%
Осигурање имовине од пожара и природних сила	540.542	9,8%	777.178	14,1%	592.590	11,1%	783.404	14,6%
Осигурање осталих штета на имовини	592.318	9,1%	1.158.503	17,7%	873.343	12,3%	1.119.390	15,8%
Осигурање од одговорности за моторна возила	10.624.029	14,7%	399.702	0,6%	15.811.002	18,7%	404.393	0,5%
Остало	1.266.605	20,2%	1.615.879	25,8%	1.899.140	24,4%	1.659.244	21,3%

Врсте осигурања	30.06.2022.				30.06.2023.			
	Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији по врстама осигурања
Укупно неживотна осигурања	15.547.241	14,1%	6.375.785	5,8%	22.675.757	17,7%	6.613.187	5,2%
Укупно животна осигурања	21.951.801	81,9%	58.237	0,2%	22.298.294	82,0%	59.012	0,2%
УКУПНО	37.499.042	27,4%	6.434.022	4,7%	44.974.051	29,0%	6.672.199	4,3%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Највеће учешће обрачунате премије путем заступника забиљежено је у врстама животних осигурања, а највеће учешће обрачунате премије путем брокера у осигурању у врстама осигурања незгоде, у укупно обрачунатој премији ових врста осигурања.

Номинално посматрано, највећи износ обрачунате премије путем заступника забиљежен је у врстама осигурања од одговорности за моторна возила и животним осигурањима, а путем брокера у осигурању незгоде и осигурању осталих штета на имовини.

Премија осигурања од одговорности за моторна возила, обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, учествовала је са 19,2% у укупно обрачунатој премији ове врсте осигурања.

2.1.5.2. Премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачуната путем заступника и брокера у осигурању³

У наредној табели даје се преглед премије друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, обрачунате путем заступника и брокера у осигурању, по врстама осигурања.

Табела 15: Премија друштава за осигурање обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, по врстама осигурања

Врсте осигурања	30.06.2022				30.06.2023			
	Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања
Осигурање незгоде	2.058.177	23,7%	2.016.148	23,2%	2.842.846	27,9%	2.189.655	21,5%
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	1.465.026	15,8%	478.491	5,2%	1.923.759	17,6%	460.167	4,2%
Осигурање имовине од пожара и природних сила	627.679	13,6%	854.972	18,5%	641.137	13,1%	947.776	19,3%

³ Премија коју су друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала путем заступника и брокера у осигурању укључује премију осигурања обрачунату на тржишту осигурања Републике Српске и ФБиХ

Врсте осигурања	30.06.2022				30.06.2023			
	Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања
Осигурање осталих штета на имовини	542.086	5,6%	4.217.063	43,4%	619.458	7,2%	3.409.816	39,6%
Осигурање од одговорности за моторна возила	14.421.342	17,9%	113.234	0,1%	18.048.510	19,9%	231.621	0,3%
Остало	1.227.413	18,9%	2.034.868	31,4%	1.734.365	23,1%	2.047.030	27,3%
Укупно неживотна осигурања	20.341.723	17,1%	9.714.776	8,2%	25.810.075	19,4%	9.286.065	7,0%
Укупно животна осигурања	11.174.857	84,6%	55.507	0,4%	11.616.155	87,5%	56.743	0,4%
УКУПНО	31.516.580	23,8%	9.770.283	7,4%	37.426.230	25,6%	9.342.808	6,4%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Премија коју су друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала путем заступника и брокера у осигурању, у периоду од 01.01. до 30.06.2023. године, износила је 46.769.038 КМ или 32,0% укупно обрачунате премије. У односу на исти период претходне године, премија обрачуната путем ових канала продаје била је већа за 5.482.175 КМ или 13,3%.

Друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској су, путем заступника у осигурању, обрачунала премију у износу од 37.426.230 КМ или 25,6% укупне премије, док су путем брокера у осигурању обрачунала премију у износу од 9.342.808 КМ или 6,4% укупне премије.

Премија неживотних осигурања коју су друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала, путем заступника и брокера у осигурању, износила је 35.096.140 КМ (26,4% од укупно обрачунате премије неживотних осигурања) и већа је за 16,8%. Путем заступника и брокера у осигурању је обрачунато 11.672.898 КМ или 87,9% премије животних осигурања, а што представља повећање обрачунате премије животних осигурања путем ових канала продаје за 3,9%.

Највеће учешће обрачунате премије путем заступника забиљежено је у врстама животних осигурања, а највеће учешће обрачунате премије путем брокера у осигурању, забиљежено је у врстама осигурања осталих штета на имовини, у укупно обрачунатој премији ових врста осигурања.

Номинално посматрано, највећи износ обрачунате премије путем заступника забиљежен је у врстама осигурања од одговорности за моторна возила и животним осигурањима, а путем брокера у осигурању незгоде и осигурању осталих штета на имовини.

Премија осигурања од одговорности за моторна возила обрачунала путем заступника и брокера у осигурању, учествовала је са 20,2% у укупно обрачунатој премији ове врсте осигурања.

2.2. Билансна структура

На основу достављених финансијских извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, за период 01.01. до 30.06.2023. године, у овом поглављу се даје упоредни приказ и анализа основних билансних позиција.

2.2.1. Биланс стања

Вриједност пословне активе и пасиве друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, са стањем на дан 30.06.2023. године, износила је 641.533.972 КМ и, у односу на стање на дан 31.12.2022. године, била је већа за 3,5%.

Скраћена шема активе збирног биланса стања друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској дата је у следећој табели.

Табела 16: Актива- укупно за сва друштва за осигурање из РС

А К Т И В А	31.12.2022. година		30.06.2023. година		Индекс 2023/22
	Износ (КМ)	Удио	Износ (КМ)	Удио	
А. СТАЛНА ИМОВИНА (I+II+III+IV)	448.336.473	72,4%	445.281.390	69,4%	99,3
I - Нематеријална средства	1.511.110	0,2%	1.392.879	0,2%	92,2
II - Некретнине, инвестиционе некретнине, постројења, опрема и остала основна средства (1+2+3)	127.722.891	20,6%	136.470.967	21,3%	106,8
1. Земљиште, грађевински објекти, постројења и опрема	43.036.794	6,9%	45.176.355	7,0%	105,0
2. Инвестиционе некретнине	76.794.659	12,4%	83.050.891	12,9%	108,1
3. Остала основна средства	7.891.438	1,3%	8.243.721	1,3%	104,5
III - Дугорочни финансијски пласмани (1+2)	319.102.472	51,5%	307.417.544	47,9%	96,3
1. Учешће у капиталу зависних, придружених и осталих правних лица	4.580.795	0,7%	4.572.970	0,7%	99,8
2. Дугорочни финансијски пласмани матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима, дугорочни финансијски пласмани у земљи и иностранству, финансијска средства која се држе до рока доспијећа, финансијска средства расположива за продају и остали дугорочни финансијски пласмани	314.521.677	50,8%	302.844.574	47,2%	96,3
IV - Одложена пореска средства					
Б. ТЕКУЋА ИМОВИНА (I+II+III+IV)	171.212.926	27,6%	196.252.582	30,6%	114,6
I - Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намијењена продаји	1.859.180	0,3%	2.803.768	0,4%	150,8
II - Краткорочна потраживања, пласмани и готовина	101.409.534	16,4%	121.848.127	19,0%	120,2
1. Потраживања по основу премије, учешћа у накнади штета и остали купци	16.683.466	2,7%	21.914.785	3,4%	131,4
2. Потраживања из специфичних послова и друга потраживања	7.066.508	1,1%	9.302.616	1,5%	131,6
3. Краткорочни финансијски пласмани	45.450.002	7,3%	39.326.435	6,1%	86,5
4. Готовина	32.209.558	5,2%	51.304.291	8,0%	159,3
III - Активна временска разграничења	67.656.597	10,9%	71.357.180	11,1%	105,5
IV - Одложена пореска средства	287.615	0,0%	243.507	0,0%	84,7
ПОСЛОВНА АКТИВА (А+Б)	619.549.399	100,0%	641.533.972	100,0%	103,5
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	14.371.470		14.585.169		101,5
УКУПНА АКТИВА	633.920.869		656.119.141		103,5

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из РС

У наредном графичком приказу представљена је структура пословне активе.

Графикон 4: Структура пословне активе друштава за осигурање из РС

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из РС

У структури пословне активе, са стањем на дан 30.06.2023. године, стална имовина је учествовала са 69,4%, а текућа имовина са 30,6%.

У односу на стање на дан 31.12.2022. године стална имовина се смањила (0,7%), у оквиру које су смањени износи на позицијама нематеријална средства за 7,8% и дугорочни финансијски пласмани за 3,7%. Смањење на позицији нематеријална средства нема материјалну значајност, јер ова позиција учествује у пословној активи тек 0,2%. У оквиру дугорочних финансијских пласмана смањено је учешће у капиталу осталих правних лица за 0,2%. Промјене износа исказаних у оквиру дугорочних финансијских пласмани у земљи код појединачних друштава за осигурање резултирало је смањем укупног износа исказаног у оквиру ове ставке, а на које је значајнији утицај имао поврат (доспијеће) уложених средстава по основу дугорочног кредита код једног друштва за осигурање, те смањење износа орочених депозита код три друштва за осигурање. Такође, смањена су финансијска средства расположива за продају, а што је у вези са доспијећем обвезница. С друге стране, у оквиру сталне имовине повећање је забиљежено на ставки некретнине, инвестиционе некретнине, постројења, опрема и остала основна средства и то номинално значајније на ставки инвестиционе некретнине.

Текућа имовина се повећала за 14,6%, у оквиру које је забиљежено повећање износа на позицијама залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намијењена продаји (50,8%), краткорочна потраживања, пласмани и готовина (20,2%) и активна временска разграничења (5,5%). Повећање на позицији залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намијењена продаји није материјално значајно, јер учешће ове позиције у пословној активи тек 0,4%. На повећање позиције краткорочна потраживања, пласмани и готовина утицало је повећање потраживања по основу премије, учешћа у накнади штета и остали купци (потраживања по основу премије неживотних осигурања), потраживања из специфичних послова и друга потраживања (аконтативно исплаћена добит акционарима), те повећање готовине. У оквиру ове позиције забиљежено је смањење на ставки краткорочни финансијски пласмани, на које је значајније утицало смањење краткорочних финансијских пласмани у земљи, што је у вези са повећањем дугорочних финансијских пласмана два друштва за осигурање. Повећање на позицији активна временска разграничења је због повећања износа преносне

премије које падају на терет саосигуравача и реосигуравача. Смањење на позицији одложена пореска средства нема материјалну значајност, јер ова позиција учествује у пословној активи тек 0,02%.

Ванбилансна актива, односно пасива, је повећана за 1,5%, у оквиру које се дио исказаног износа односи на дугорочни револвинг зајам, државну имовину (грађевинске објекте које користи друштво за осигурање Wiener osiguranje a.d), на потраживања од правних лица која су у стечају и који се није мијењао након почетног евидентирања.

Скраћена шема пасиве збирног биланса стања друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској дата је у следећој табели.

Табела 17: Пасива - укупно за сва друштва за осигурање

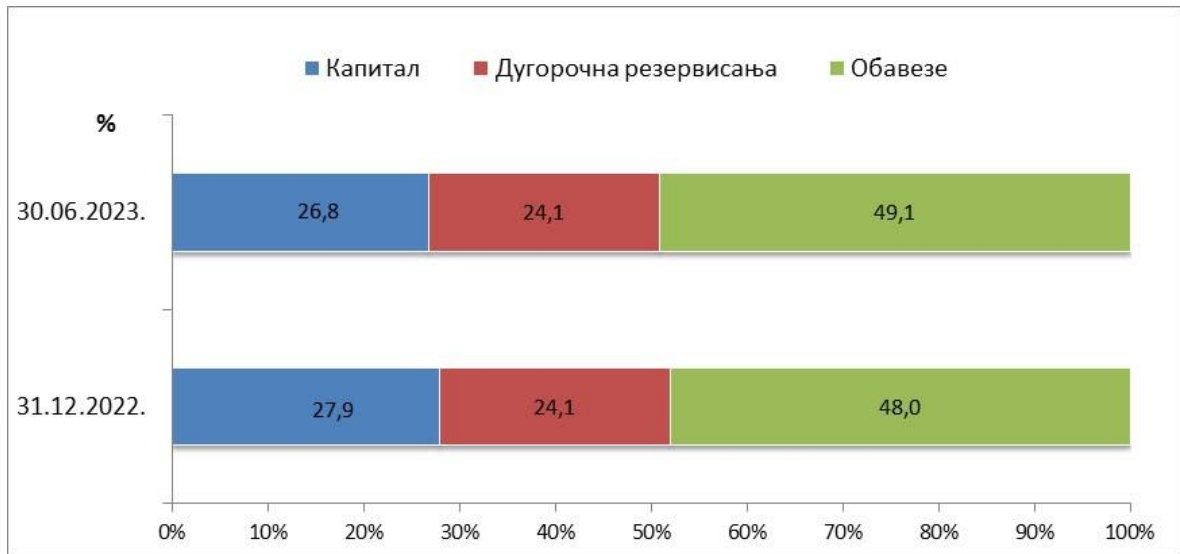
ПАСИВА	31.12.2022. година		30.06.2023. година		Индекс 2023/22
	Износ (KM)	Удио	Износ (KM)	Удио	
А. КАПИТАЛ	172.957.178	27,9%	171.741.248	26,8%	99,3
1. Основни капитал	131.868.891	21,3%	122.930.700	19,2%	93,2
2. Уписани неуплаћени капитал	0	0,0%	500.000	0,1%	
3. Емисиона премија	3.923.289	0,6%	3.923.289	0,6%	100,0
4. Емисиони губитак	8.067.383	1,3%	7.988.258	1,2%	99,0
5. Резерве из добитка	5.817.321	0,9%	7.196.378	1,1%	123,7
6. Ревалоризационе резерве	3.745.144	0,6%	3.738.576	0,6%	99,8
7. Нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају	5.853.538	0,9%	5.197.316	0,8%	88,8
8. Нереализовани губици по основу финансијских средстава расположивих за продају	4.631.701	0,7%	4.400.502	0,7%	95,0
9. Нераспоређени добитак (10+11)	45.605.105	7,4%	42.141.232	6,6%	92,4
10. Нераспоређени добитак ранијих година	17.965.027	2,9%	24.751.284	3,9%	137,8
11. Нераспоређени добитак текуће године	27.640.078	4,5%	17.389.948	2,7%	62,9
12. Губитак до висине капитала (13+14)	11.157.026	1,8%	497.483	0,1%	4,5
13. Губитак ранијих година	11.157.026	1,8%	491.590	0,1%	4,4
14. Губитак текуће године	0	0,0%	5.893	0,0%	
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	149.331.028	24,1%	154.526.460	24,1%	103,5
В. ОБАВЕЗЕ (1+2)	297.261.193	48,0%	315.266.264	49,1%	106,1
1. Дугорочне обавезе	12.621.511	2,0%	11.569.187	1,8%	91,7
2. Краткорочне обавезе и ПВР	284.639.682	45,9%	303.697.077	47,3%	106,7
2.1. Преносна премија ЖО	7.296.698	1,2%	6.576.382	1,0%	90,1
2.2. Преносна премија НЖО	138.174.754	22,3%	151.763.375	23,7%	109,8
2.3. Резервисане штете ЖО	1.397.973	0,2%	1.405.325	0,2%	100,5
2.4. Резервисане штете НЖО	97.897.005	15,8%	97.332.652	15,2%	99,4
2.5. Друга пасивна временска разграничења	4.668.492	0,8%	6.065.046	0,9%	129,9
2.6. Остале краткорочне обавезе	35.204.760	5,7%	40.554.297	6,3%	115,2
Г. ПОСЛОВНА ПАСИВА (А+Б+В)	619.549.399	100,0%	641.533.972	100,0%	103,5
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	14.371.470		14.585.169		101,5
Ђ. УКУПНА ПАСИВА	633.920.869		656.119.141		103,5

Извор: Биланси стања друштва за осигурање из Републике Српске

У наредном графичком приказу је представљена структура пословне пасиве.

Графикон 5: Структура пословне пасиве друштава за осигурање

Извор: Биланси стања друштава за осигурања из РС

У структури пословне пасиве, са стањем на дан 30.06.2023. године, капитал је учествовао са 26,8%, дугорочна резервисања са 24,1% и обавезе са 49,1%, при чему су техничке резерве (преносна премија и резервисане штете) чиниле 81,5% укупних обавеза. У структури пословне пасиве, износи преносне премије и резервисаних штета животних и неживотних осигурања учествовали су са 40,1%, математичке резерве и резервисања за учешће у добитку код животних осигурања са 23,9% и капитала са 26,8%, односно износи исказани на овим позицијама учествовали су укупно са 90,8% у пословној пасиви, а њихов међусобни однос био је у складу са дјелатношћу и структуром портфеља друштава за осигурање.

Капитал је незнатно смањен (0,7%), у односу на стање на дан 31.12.2022. године, у оквиру којег су се смањили износи на ставкама основни капитал (6,8%), емисиони губитак (1,0%), ревалоризационе резерве (0,2%), нераспоређени добитак (7,6%) и губитак до висине капитала (95,5%). Основни капитал смањен је значајније код једног друштва за осигурање, услед смањења акцијског капитала. Смањење губитка до висине капитала везано је за мањи износ губитка ранијих година код једног друштва за осигурање. У оквиру позиције капитал забиљежено је повећање на ставки резерве из добитка (23,7%) услед повећања законских резерви. У извјештајном периоду, једно друштво за осигурање је евидентирало у оквиру позиције капитала уписани неуплаћени капитал. Промјене износа на ставкама нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају и нереализовани губици по основу финансијских средстава расположивих за продају повезане су са вредновањима која произилазе из Међународног рачуноводственог стандарда 39 - Финансијски инструменти: признавање и мјерење. На позицији емисиона премија није било промјена износа.

На позицији дугорочна резервисања забиљежен је пораст од 3,5%, у оквиру које је повећан износ математичке резерве за 3,7% и резерве за учешће у добитку животних осигурања за 1,7%. Износ математичке резерве и резервисања за учешће у добитку животних осигурања чинили су 99,3% исказаног износа дугорочних резервисања. Повећање износа математичке резерве и резервисања за учешће у добитку животних осигурања резултат је сазријевања портфеља и раста обрачунате премије животних осигурања.

Укупне обавезе повећане су за 6,1%, у оквиру којих су повећане краткорочне обавезе и пасивна временска разграничења. Износи преносне премије и резервисаних штета животних и неживотних осигурања учествовали су са 84,6%, а обавеза по основу штета и уговорених износа са 0,5% у укупном

износу краткорочних обавеза и пасивних временских разграничења. Промјене износа исказаних у оквиру других пасивних временских разграничења код два друштва за осигурање, у односу на претходни извјештајни период, имало је за резултат повећање укупног износа исказаног у оквиру ове ставке. На повећање осталих краткорочних обавеза утицало је повећање обавеза за премију и специфичне обавезе, а односи се на обавезе за премију на основу уговора о реосигурању, обавезе за порезе, доприносе и друге краткорочне обавезе и обавезе по основу штета и уговорених износа. На смањење износа дугорочних обавеза је утицало смањење износа евидентираног на ставкама обавезе по емитованим дугорочним хартијама од вриједности код једног друштва за осигурање, дугорочних обавеза по основу финансијског лизинга, те остале дугорочне обавезе.

2.2.2. Биланс успјеха

Скраћена шема збирног биланса успјеха друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској, за прво полугодиште 2022. и 2023. године, дата је у следећој табели.

Табела 18: Биланс успјеха - укупно за сва друштва за осигурање из РС

ПОЗИЦИЈА	30.06.2022.	Удио	30.06.2023.	Удио	Индекс 2023/22
	Износ (КМ)		Износ (КМ)		
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Пословни приходи (1+2+3+4+5+6)	141.137.835	94,4%	149.786.735	94,0%	106,1
1. Приходи од премије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија животних осигурања	14.838.453		14.607.291		98,4
2. Приходи од премије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија неживотних осигурања	113.338.792		119.345.816		105,3
3. Приходи по основу учешћа саосигурања и реосигурања и ретроцесија у накнади штета неживотних осигурања	4.551.571		6.799.522		149,4
4. Приходи од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања	1.729.003		2.097.017		121,3
5. Приходи од поврата пореских и других дајбина и приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.	356.438		287.787		80,7
6. Други пословни приходи	6.323.578		6.649.302		105,2
II - Пословни расходи (1+2)	130.719.792	96,6%	136.804.202	96,8%	104,7
1. Функционални расходи (1.1.+1.2.+1.3.)	77.481.890		79.046.765		102,0
1.1. Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	7.164.160		7.470.151		104,3
1.2. Накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања	8.953.298		8.209.236		91,7
1.3. Накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања	61.364.432		63.367.378		103,3
2. Трошкови спровођења осигурања	53.237.902		57.757.437		108,5
III - Пословни добитак/губитак (I-II)	10.418.043		12.982.533		124,6
Б. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Финансијски приходи	5.823.557	3,9%	6.295.934	4,0%	108,1
II - Финансијски расходи	746.089	0,6%	743.369	0,5%	99,6
III - Финансијски добитак/губитак (I-II)	5.077.468		5.552.565		109,4
АБ - Добитак/губитак редовне активности (AIII+BIII)	15.495.511		18.535.098		119,6
В. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Остали приходи	2.305.873	1,5%	1.729.328	1,1%	75,0
II - Остали расходи	2.437.634	1,8%	2.301.423	1,6%	94,4
III - Добитак/губитак по основу осталих прихода и расхода (I-II)	-131.761		-572.095		434,2
Г. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ					
I - Приходи од усклађивања вриједности имовине	151.881	0,1%	1.167.698	0,7%	768,8
II - Расходи од усклађивања вриједности имовине	359.749	0,3%	789.035	0,6%	219,3
III - Добитак/губитак по основу усклађивања вриједности имовине (I-II)	-207.868		378.663		-182,2

Извјештај о стању сектора осигурања у Републици Српској за период 01.01.2023. до 30.06.2023. године

П О З И Ц И Ј А	30.06.2022.	Удио	30.06.2023.	Удио	Индекс 2023/22
	Износ (КМ)		Износ (КМ)		
Д. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	64.223	0,0%	31.567	0,0%	49,2
Д I - РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	424.431	0,3%	400.444	0,3%	94,3
Ђ. ДОБИТАК /ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА (АБ+VIII+ ГIII+Д-Д1)	14.795.674		17.972.789		121,5
Е. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ - Порески расходи периода	993.370		593.501		59,7
Ж. НЕТО ДОБИТАК /НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА (Ђ-Е)=(Ж 1-Ж 2)	13.802.304		17.379.288		125,9
1. Нето добитак текуће године	14.280.672		17.385.181		121,7
2. Нето губитак текуће године	478.368		5.893		1,2
3. ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ					
I - Добити утврђени директно у капиталу	19.110	0,0%	329.253	0,2%	1722,9
II - Губити утврђени директно у капиталу	620.822	0,5%	272.743	0,2%	43,9
III - Порез на добитак који се односи на остале добитке и губитке	42.471	0,0%	2.412	0,0%	5,7
И. УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ (Ж+ЗI-ЗII±ЗIII)	13.243.063		17.438.210		131,7
Ј. УКУПНИ ПРИХОДИ И ДОБИЦИ	149.502.479	100,0%	159.340.515	100,0%	106,6
К. УКУПНИ РАСХОДИ И ГУБИЦИ	135.266.046	100,0%	141.308.804	100,0%	104,5
Л.УКУПАН БРУТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ	14.236.433		18.031.711		126,7
Љ. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ	993.370		593.501		59,7
М. УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ	13.243.063		17.438.210		131,7

Извори: финансијски извјештаји друштава за осигурање из РС

Укупни приходи, укључујући и добитке утврђене директно у капиталу, у првој половини 2023. године, износили су 159.340.515 КМ и били су већи, у односу на исти период 2022. године, за 6,6%.

Пословни приходи чинили су 94,0% укупних прихода, износили су 149.786.735 КМ и били су већи за 6,1%. На повећање износа прихода од премије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија неживотних осигурања утицај је имало повећање премије. Реализација уговора о осигурању, покривених реосигурањем, утицало је на повећање прихода по основу учешћа саосигурања и реосигурања и ретроцесија у накнади штета неживотних осигурања. Повећање прихода од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања у вези је са промјенама у износима обрачунатих резерви за штете у односу на претходни период. Други пословни приходи су се повећали за 5,2%, међутим њихово повећање није номинално значајно. На смањење прихода од премије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија животних осигурања утицај је имало мање обрачуната премија животног осигурања код једног друштва за осигурање. Приходи од поврата пореских и других дажбина и приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл, смањили су се за 19,3%, међутим номинално нису били значајни са становишта утицаја на остварени пословни резултат.

Финансијски приходи су учествовали са 4,0% у укупним приходима и били су већи за 8,1%, а односе се на повећање прихода од камата. Остали приходи су се смањили за 25,0%, усљед смањења износа наплаћених отписаних потраживања у посматраном периоду и осталих прихода у односу на исти период претходне године. Приходи од усклађивања вриједности имовине су се повећали за 7,7 пута, док су се приходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година смањили за 50,8%. Међутим, због ниског учешћа у укупним приходима њихов утицај на укупан резултат није имао материјалну значајност. Добити по основу промјене фер вриједности хартија од вриједности расположивих за продају су утицали на повећање добитака утврђени директно у капиталу, а што нема номинални значај са становишта резултата.

Укупни расходи, укључујући и губитке утврђене директно у капиталу, износили су 141.308.804 КМ и били су већи за 4,5%.

Пословни расходи чинили су 96,8% укупних расхода, износили су 136.804.202 КМ и били су већи за 4,7%. У структури пословних расхода, функционални расходи су учествовали са 57,8% и већи су за 2,0%. У оквиру функционалних расхода повећали су се расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе (4,3%) и накнаде штета и остале накнаде неживотиних осигурања (3,3%), док су се смањиле накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања код животних осигурања (8,3%). Трошкови спровођења осигурања учествовали су са 42,2% у пословним расходима и повећани су за 8,5%, а чине их трошкови амортизације и резервисања (5,2%), трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови (65,4%) и трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи (29,4%). На повећање трошкова спровођења осигурања утицало је повећање трошкова провизија и трошкови бруто зарада и накнада зарада. Стопа раста трошкова спровођења осигурања (8,5%) је била мања у односу на раст премије осигурања (10,5%), па стога ови трошкови нису имали утицај на финансијски потенцијал друштава за испуњавање обавеза по основу уговора о осигурању.

Финансијски расходи учествовали су у укупним расходима са 0,5%, остали расходи са 1,6%, расходи од усклађивања вриједности имовине са 0,6%, расходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година са 0,3%. Због малог учешћа у укупним расходима, наведени расходи нису имали материјално значајан утицај на укупан нето резултат периода, без обзира на њихову релативну промјену. Губици утврђени директно у капиталу учествовали су са 0,2% у укупним расходима, а њихово смањење се односи на губитке по основу промјене фер вриједности хартија од вриједности расположивих за продају.

Пословни добитак износио је 12.982.533 КМ и био је већи за 24,6%, док је добитак из редовне активности (када се укључе финансијски приходи и расходи) износио 18.535.098 КМ и био је већи за 19,6%.

Нето резултат периода је добитак у износу од 17.379.288 КМ. Тринаест друштава за осигурање је исказало нето добитак у износу од 17.385.181 КМ, док је једно друштво исказало нето губитак у износу од 5.893 КМ. Укупан нето резултат у обрачунском периоду на нивоу сектора, добијен као разлика укупних прихода и добитака утврђених директно у капиталу, са једне стране, и укупних расхода, губитака утврђених директно у капиталу и текућег и одложеног пореза на добит, са друге стране, био је добитак у износу од 17.438.210 КМ.

2.3. Финансијски и технички показатељи

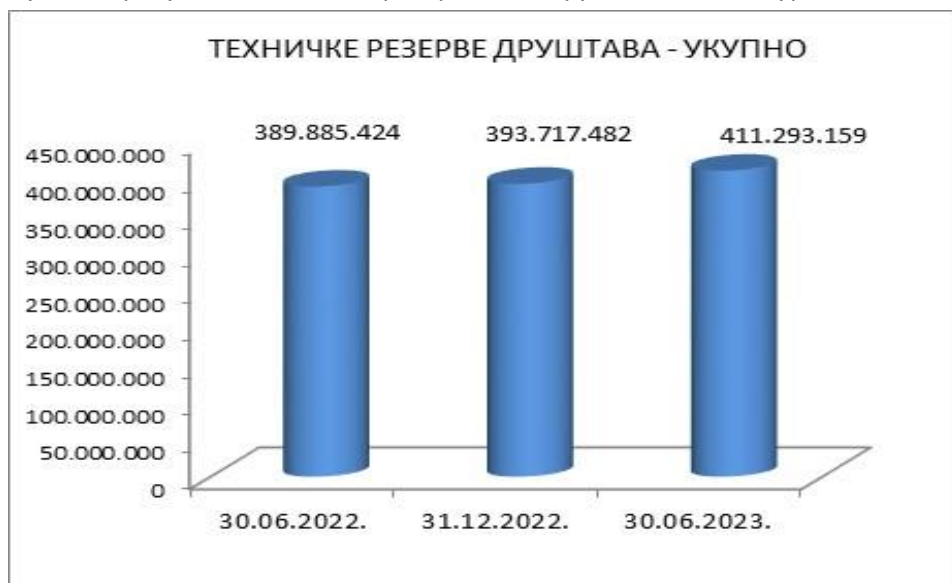
2.3.1. Обрачун и покривеност техничких резерви прописаним облицима активе

2.3.1.1. Укупно обрачунате техничке резерве

Актуарски заснован обрачун техничких резерви је битан предуслов за одржавање солвентности друштава за осигурање, чиме се доприноси бољој заштити интереса осигураника и корисника осигурања, као и јачању повјерења у дјелатност осигурања. Правила обрачуна техничких резерви прописана су подзаконским актима Агенције, а њихова адекватна примјена предмет је контроле, како овлашћених актуара, тако и Агенције кроз обавезне извјештаје која друштва за осигурање достављају периодично и кроз непосредне контроле.

У наредном графикону илуструје се преглед укупно обрачунатих техничких резерви свих друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 6: Укупно обрачунате техничке резерве свих друштава за осигурање из РС

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Са стањем на дан 30.06.2023. године, износ укупно обрачунатих техничких резерви свих друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској био је већи за 4,5%, у односу на стање на дан 31.12.2022. године.

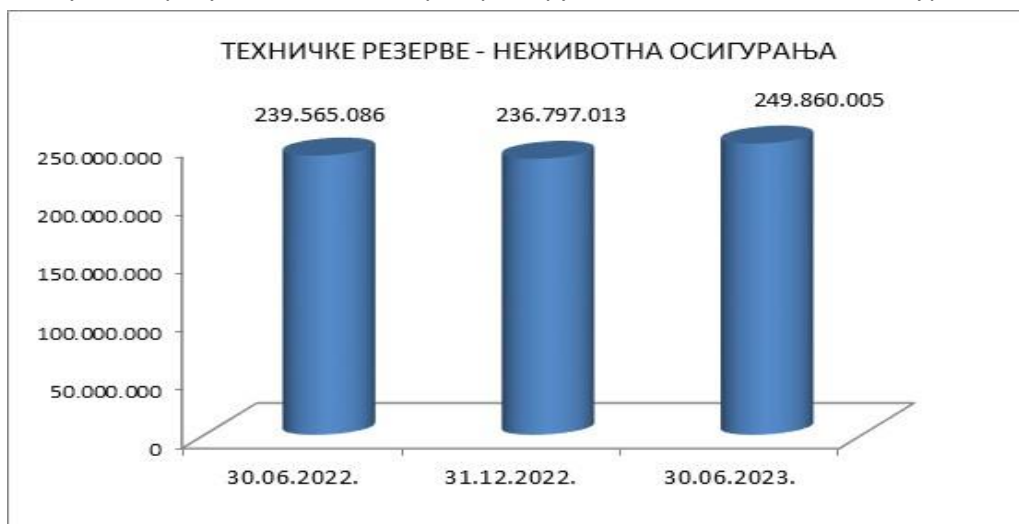
Ради одржавања финансијске способности извршавања обавеза по основу исплате штете и накнада из уговора о осигурању, друштво за осигурање је дужно да средства за покриће техничких резерви улаже у прописане облике средстава, уз примјену принципа сигурности, профитабилности, те водећи рачуна о дисперзији улагања.

С обзиром да се примјењују различити услови и ограничења улагања код животних и неживотних осигурања, у наставку се даје одвојена анализа улагања средстава за покриће техничких резерви.

2.3.1.2. Обрачун и средства за покриће техничких резерви неживотних осигурања

Укупно обрачунате техничке резерве неживотних осигурања, са стањем на дан 30.06.2023. године, износиле су 249.860.005 KM и биле су веће за 5,5%, у односу на стање на дан 31.12.2022. године.

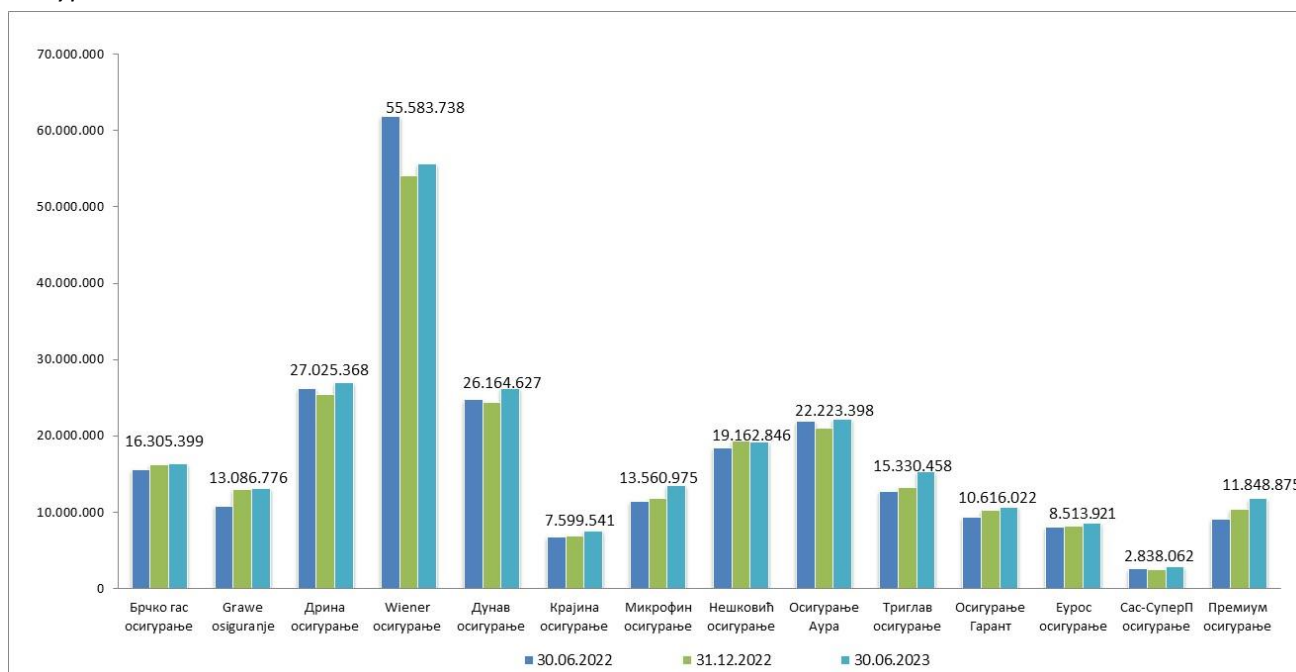
Графикон 7: Укупно обрачунате техничке резерве друштава за неживотна осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У наредном графикону приказане су обрачунате техничке резерве неживотних осигурања по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 8: Преглед обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања по друштвима за осигурање из РС

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Из графикона се види да је, са стањем на дан 30.06.2023. године, у односу на стање на дан 31.12.2022. године, код једног друштава за осигурање дошло до смањења износа обрачунатих техничких резерви који није материјално значајан.

У наредном графикону приказана је структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања.

Графикон 9: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

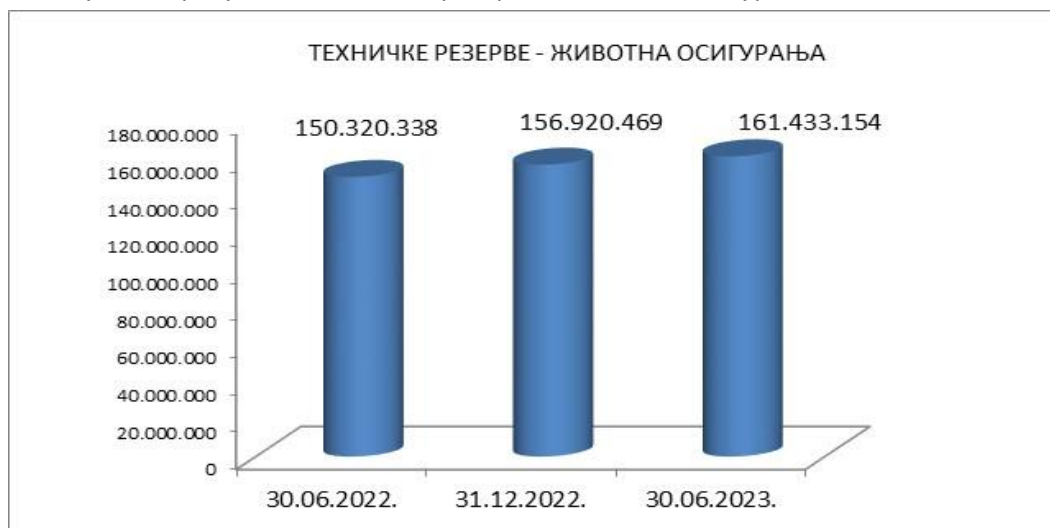
У структури укупних улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања, најзначајније учешће имале су хартије од вриједности, орочени депозити и некретнине са укупним учешћем од 71,3%.

Са стањем на дан 30.06.2023. године једно друштво за осигурање је исказало недостатак средстава за покриће техничких резерви. Код осталих друштава за осигурање која се баве неживотним осигурањима обезбијеђена је усклађеност са прописаним захтјевима покрића техничких резерви неживотних осигурања.

2.3.1.3. Обрачун и средства за покриће техничких резерви животних осигурања

Укупно обрачунате техничке резерве животних осигурања, са стањем на дан 30.06.2023. године, износиле су 161.433.154 КМ и биле су веће, у односу на стање на дан 31.12.2022. године за 2,9%. Раст обрачунатих техничких резерви животних осигурања је стабилан и у складу је са растом и старосном структуром портфеља животних осигурања.

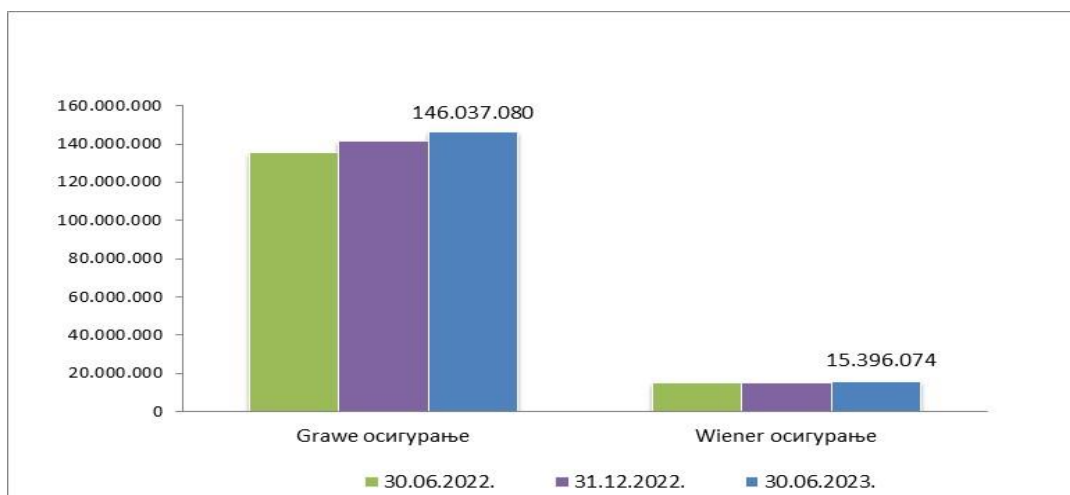
Графикон 10: Укупно обрачунате техничке резерве животних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У наредном графикону приказане су обрачунате техничке резерве животних осигурања по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 11: Преглед обрачунатих техничких резерви животних осигурања по друштвима за осигурање из РС

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Разлика у износу обрачунатих техничких резерви животних осигурања између појединачних друштава за осигурање је сразмјерна учешћу ових друштава у укупној премији животних осигурања.

У наредном графикону приказана је структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви животних осигурања.

Графикон 12: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви животних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У структури укупних улагања средстава за покриће обрачунатих техничких резерви животних осигурања најзначајније учешће имале су хартије од вриједности, првенствено обвезнице чији је емитент Република Српска. У односу на стање на дан 31.12.2022. године, повећала су се средства на жиро рачуну, због незавршеног процеса улагања у извјештајном периоду.

Код друштава која се баве животним осигурањима континуирано је обезбијеђена квантитативна и квалитативна усклађеност са прописаним захтјевима покрића техничких резерви животних осигурања.

2.3.2. Показатељи о исплаћеним одштетама и другим накнадама из осигурање

У наставку се дају основни подаци у вези са рјешавањем и исплатом одштета и других накнада по основу уговора о осигурању (у даљем тексту: обавезе из осигурања).

У првој половини 2023. године, друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској су осигураницима и корисницима осигурања исплатила 51.997.852 КМ или 2,8% више у односу на исти период претходне године.

Табела 19: Износ исплаћених обавеза из осигурања по врстама осигурања

ВРСТА ОСИГУРАЊА	30.06.2021.	30.06.2022.	30.06.2023.
Осигурање незгоде	3.899.005	3.517.838	3.828.264
Здравствено осигурање	103.940	208.090	267.704
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	5.754.118	5.898.903	6.100.496
Осигурање возила која се крећу по шинама	9.128		
Осигурање ваздухоплова			

ВРСТА ОСИГУРАЊА	30.06.2021.	30.06.2022.	30.06.2023.
Осигурање пловила			163.713
Осигурање робе у превозу	5.022	112	209.304
Осигурање имовине од пожара и природних сила	642.628	1.966.526	1.757.691
Осигурање осталих штета на имовини	1.998.604	2.225.784	3.828.136
Осигурање од одговорности за моторна возила	21.195.085	27.941.239	27.690.194
Осигурање од грађанске одговорности за ваздухоплове			
Осигурање од опште одговорности за бродове			
Осигурање од опште грађанске одговорности	377.583	182.277	173.407
Осигурање кредита	469.851	171.689	330.685
Осигурање гаранција			
Осигурање од различитих финансијских губитака	70.482	57.653	24.965
Осигурање трошкова правне заштите			
Осигурање помоћи	2.822	1.887	2.651
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	34.528.269	42.172.000	44.377.211
Животно осигурање	5.065.767	7.719.502	6.963.381
Ренте	13.662	16.274	16.311
Додатна осигурања уз осигурање живота	590.112	651.292	640.949
Друге врсте животних осигурања			
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	5.669.541	8.387.067	7.620.641
УКУПНО	40.197.810	50.559.068	51.997.852

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Укупно исплаћене обавезе по основу закључених уговора неживотних осигурања износиле су 44.377.211 КМ и биле су веће за 5,2%. Корисницима животног осигурања у овом извјештајном периоду исплаћено је 7.620.641 КМ, што представља смањење за 9,1%, а на шта је поред осталог утицало и смањење и промјена у структури портфела животног осигурања код једног друштва за осигурање.

У наредној табели приказани су показатељи ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања за животна и неживотна осигурања, израчунати на основу збирних износа односних позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 20: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања

Опис	30.06.2021.	30.06.2022.	30.06.2023.
Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања у неживотним осигурањима	72,4%	72,3%	73,9%
Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања у животним осигурањима	78,2%	78,7%	78,1%
Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања у неживотним осигурањима	98,0%	98,0%	98,2%
Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања у животним осигурањима	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања представља однос броја укупно ријешених и укупно евидентираних захтјева. Стопа исплате обавеза из осигурања представља однос броја укупно исплаћених и укупно ријешених одштетних захтјева. У посматраном периоду није било значајнијих промјена код ових показатеља.

У наредној табели дате су стопе ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања у врсти: осигурање од одговорности за моторна возила, по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 21: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања у врсти: осигурање од одговорности за моторна возила на дан 30.06.2023. године

Р.Б.	Друштво за осигурање	Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања	Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања
1.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	64,2%	100,0%
2.	Grawe осигурање А.Д.	53,3%	100,0%
3.	Еурос осигурање А.Д.	65,5%	98,2%
4.	Дрина осигурање А.Д.	71,3%	100,0%
5.	Дунав осигурање А.Д.	68,6%	98,2%
6.	Wiener осигурање А.Д.	60,7%	97,8%
7.	Крајина осигурање А.Д.	54,3%	87,4%
8.	Микрофин осигурање А.Д.	87,9%	100,0%
9.	Нешковић осигурање А.Д.	67,6%	98,5%
10.	Осигурање Аура А.Д.	68,3%	95,5%
11.	Осигурање Гарант Д.Д.	57,4%	97,5%
12.	Премиум осигурање А.Д.	77,8%	99,7%
13.	САС-СуперП осигурање А.Д.	76,1%	100,0%
14.	Триглав осигурање А.Д.	66,4%	97,3%
УКУПНО:		67,6%	97,9%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

Потребно је напоменути да стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања, зависи и од објективних фактора на које друштво за осигурање није у могућности да утиче (нпр. старости портфеља друштва за осигурање, начина евидентирања одштетних захтјева, броја одштетних захтјева у судском спору и захтјева са непотпуном документацијом и сл), те да би била мјеродаван показатељ потребно је посматрати заједно са осталим показатељима.

2.3.3. Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио

Рацио штета представља однос мјеродавних штета и мјеродавне премије, док рацио трошкова представља учешће трошкова спровођења осигурања у обрачунатој премији. Комбиновани рацио показује резултат обављања послова осигурања прије укључивања резултата од улагања, а рачуна се као збир рациа трошкова и рациа штета.

У наредном табеларном прегледу приказани су рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио за неживотна осигурања, израчунати на основу збирних износа напријед наведених позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 22: Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио неживотних осигурања

О П И С	30.06.2022.	30.06.2023.
Рацио штета (%)	61,2	38,6
Рацио трошкова (%)	41,0	38,5
Комбиновани рацио (%)	102,2	77,1

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Уколико је комбиновани рацио мањи од 100, разлика између 100 и комбинованог рациа представља позитиван резултат из послова осигурања, а уколико је комбиновани рацио већи од 100, та разлика представља негативан резултат из послова осигурања.

Са стањем на дан 30.06.2023. године, комбиновани рацио је био испод 100, што значи да је остварен позитиван резултат из послова осигурања. Рацио штета је мањи из разлога што је, у истом периоду претходне године, повећан износ резерви за штете које падају на терет реосигуравача, односно износ исплаћених обавеза из осигурања. Рацио трошкова остао је на приближно истом нивоу.

2.3.4. Показатељи рентабилност имовине и рентабилности властитих средстава

У наредном табеларном прегледу приказана је рентабилност имовине и рентабилност властитих средстава, израчуната на основу збирних износа позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 23: Показатељи рентабилности

Период	30.06.2022.	30.06.2023.
Поврат на уложену имовину (ROA) (%)	2,3	2,7
Поврат на уложени властити капитал (ROE) (%)	8,4	10,1

Извор: Извјештаји друштава за осигурања из РС

Показатељ рентабилности имовине (ROA) рачуна се као однос нето резултата периода и просјечне aktive, а представља мјеру приноса на укупну активу. Показатељ рентабилности капитала (ROE) представља однос између нето резултата периода и просјечног капитала, а показује колики је поврат на уложени властити капитал. У посматраном периоду није било значајнијих промјена ових показатеља и оба указују на позитивне тенденције.

2.3.5. Остали показатељи пословања

У наредном табеларном прегледу приказани су остали показатељи пословања, израчунати на основу збирних износа позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 24: Остали показатељи пословања друштава за осигурање

Период	30.06.2022.	30.06.2023.
Премија по запосленом (у КМ)	85.566	96.195
Укупан приход по запосленом (у КМ)	96.628	104.544
Добит по запосленом (у КМ)	8.922	11.426
Добит/Укупан приход (%)	9,2	10,9
Рацио солвентности (%)	140,1	132,0
Општа ликвидност (%)	5,0	4,8

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Са стањем на дан 30.06.2023. године, премија по запосленом, укупан приход по запосленом, добит по запосленом су били већи, у односу исти период претходне године, што произилази из већег износа обрачунате премије и укупних прихода. Иако је незнатно смањен, рацио солвентности и даље показује да солвентности није била угрожена. Треба истаћи да је коефицијент опште ликвидности значајно већи од 1, што одражава способност измирења обавеза у роковима доспијећа.

3. ДОБРОВОЉНО ПЕНЗИЈСКО ОСИГУРАЊЕ

3.1. Друштво за управљање добровољним пензијским фондом

Дјелатност добровољног пензијског осигурања, у извјештајном периоду, обављало је једно друштво за управљање добровољним пензијским фондом, а то је: Друштво за управљање Европским добровољним пензијским фондом а.д. Бања Лука. Према структури власништва, са стањем на дан 30.06.2023. године, Друштво за управљање Европским добровољним пензијским фондом а.д. Бања Лука је било у већинском страном власништву са учешћем од 67% у укупном капиталу („Triglav pokojninska družba“ д.д. Љубљана 34%, „European Bank for Reconstruction and Development“ 16,5% те „Enterprise Expansion Fund“ 16,5%) и домаћем власништву од 33% (Пензијски резервни фонд Републике Српске а.д. Бања Лука).

У наредној табели је приказана скраћена шема биланса стања друштва за управљање добровољним пензијским фондом, са стањем на дан 31.12.2022. и 30.06.2023. године.

Табела 25: Биланс стања друштва за управљање добровољним пензијским фондом

ПОЗИЦИЈА	31.12.2022.	%	30.06.2023.	%	Индекс 2023/22
	Износ (КМ)		Износ (КМ)		
АКТИВА					
А. СТАЛНА СРЕДСТВА	1.175.320	45,9	1.215.428	45,3	103,4
I - Нематеријална средства	3.190	0,1	2.837	0,1	88,9
II - Некретнине, постројења и опрема	54.271	2,1	49.541	1,8	91,3
III - Инвестиционе некретнине					
IV - Средства узета у закуп	9.659	0,4	54.850	2,0	567,9
V- Биолошка средства					
VI - Дугорочни финансијски пласмани	1.108.200	43,3	1.108.200	41,3	100,0
VII - Остала дугорочна средства и разграничења					
Б. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА					
В. ТЕКУЋА СРЕДСТВА	1.384.721	54,1	1.468.120	54,7	106,0
I - Залихе, стална средства намијењена продаји и средства пословања које се обуставља					
II - Краткорочна средства изузев залиха и сталних средстава намијењених продаји	1.384.721	54,1	1.468.120	54,7	106,0
Г. БИЛАНСНА АКТИВА	2.560.041	100,0	2.683.548	100,0	104,8
Д. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА					
ПАСИВА					
А. КАПИТАЛ	2.501.115	97,7	2.578.418	96,1	103,1
I - Основни капитал	4.400.000	171,9	4.400.000	164,0	100,0
II -Откупљене сопствене акције и уписани неуплаћени капитал					
III - Емисиона премија					
IV- Емисиони губитак					
V - Резерве					
VI - Ревалоризационе резерве					
VII - Позитивни ефекти вредновања финансијских средстава која се вреднују по фер вриједности кроз остали укупни резултат	97.338	3,8	97.255	3,6	99,9
VIII - Негативни ефекти вредновања финансијских средстава која се вреднују по фер вриједности кроз остали укупни резултат					
IX - Нераспоређена добит			77.387	2,9	
X - Губитак (1+2)	1.996.223	78,0	1.996.224	74,4	100,0
1. Губитак ранијих година	1.879.198	73,4	1.996.224	74,4	106,2
2. Губитак текуће године	117.025	4,6			
XI - Учешћа без права контроле					
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	960	0,0	55.810	2,1	5813,5
I Дугорочна резервисања	960	0,0	960	0,0	100,0

ПОЗИЦИЈА	31.12.2022.	%	30.06.2023.	%	Индекс 2023/22
	Износ (КМ)		Износ (КМ)		
II Дугорочне обавезе			54.850	2,0	
III Разграничени приходи и примљене донације					
V. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	10.807	0,4	10.807	0,4	100,0
Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	47.159	1,8	38.513	1,4	81,7
Д. БИЛАНСНА ПАСИВА	2.560.041	100,0	2.683.548	100,0	104,8
Ђ. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА					

Извор: Финансијски извјештаји друштва за управљање добровољним пензијским фондом

Вриједност пословне активе и пасиве, са стањем на дан 30.06.2023. године, износила је 2.683.548 КМ, и у односу на стање на дан 31.12.2022. године била је већа за 123.507 КМ или за 4,8%.

У структури пословне активе стална средства су учествовала са 45,3%, а текућа средства са 54,7%. Дугорочни финансијски пласмани учествовали су са 91,2% у структури сталних средстава, и у цијелукупном износу су се односили на обвезнице чији је емитент Република Српска (1.108.200 КМ). Некретнине, постројења и опрема чинили су 4,1% сталних средстава, средства узета у закуп 4,5%, а нематеријална средства 0,2%. Структуру текућих средстава чине краткорочни финансијски пласмани (86,2%), краткорочна потраживања (4,6%), готовина (4,9%) и краткорочна разграничења (4,3%). Краткорочни финансијски пласмани, као материјално најзначајнија ставка текућих средстава, састојали су се од удјела у отвореним инвестиционим фондовима 70,8% (у износу 895.875 КМ) и орочених депозита код банака 29,2% (370.000 КМ).

У пословној пасиви, капитал је учествовао са 96,1%, обавезе са 3,9% и дугорочна резервисања у износу од 960 КМ. Капитал је износио 2.578.418 КМ и одговарао је износу акционарског капитала (4.400.000 КМ) умањеног за износ акумулираног губитка до висине капитала претходне године (1.996.224 КМ), те увећаног за износ позитивних ефеката вредновања финансијских средстава која се вреднују по фер вриједности кроз остали укупни резултат (97.255 КМ) и нераспоређене добити текућег периода у износу од 77.387 КМ. Дугорочне обавезе су се у цијелости односиле на обавезе по основу лизинга, док су краткорочне обавезе чиниле обавезе за плате и накнаде плата, те друге текуће обавезе из пословања.

У наредној табели приказана је скраћена шема биланса успјеха друштва за управљање добровољним пензијским фондом, за период 01.01. до 30.06.2022. и 01.01. до 30.06.2023. године.

Табела 26: Биланс успјеха друштва за управљање добровољним пензијским фондом

ПОЗИЦИЈА	30.06.2022.	%	30.06.2023.	%	Индекс 2023/22
A. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Пословни приходи	282.567	92,9	377.657	87,5	133,7
II - Пословни расходи	317.900	72,0	353.129	99,8	111,1
B. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК			24.528		
V. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК	35.333				
Г. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Финансијски приходи	21.491	7,1	22.019	5,1	102,5
II - Финансијски расходи	927	0,2	885	0,2	95,5
Д. ДОБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ			45.662		
Ђ. ГУБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ	14.769				
Е. ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ					
I - Остали приходи и добици					
II - Остали расходи и губици					
Ж. ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА					
З. ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА					

ПОЗИЦИЈА	30.06.2022.	%	30.06.2023.	%	Индекс 2023/22
И- ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ					
I - Приходи од усклађивања вриједности имовине			31.725	7,4	
II - Расходи од усклађивања вриједности имовине	122.811	27,8			
J. ДОБИТАК ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ			31.725		
K. ГУБИТАК ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ	122.811				
Л. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА					
Љ. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА					
M. ДОБИТ И ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА					
1. Добит прије опорезивања			77.387		
2. Губитак прије опорезивања	137.580				
Н. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ					
Њ. НЕТО ДОБИТ И НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА					
I - Нето добитак периода			77.387		
II -Нето губитак периода	137.580				
УКУПНИ ПРИХОДИ	304.058	100,0	431.401	100,0	141,9
УКУПНИ РАСХОДИ	441.638	100,0	354.014	100,0	80,2

Извор: Финансијски извјештаји друштва за управљање добровољним пензијским фондом

Укупни приходи, у периоду 01.01. до 30.06.2023. године, су износили 431.401 КМ, а у оквиру којих су пословни приходи (приходи од улазних накнада и накнада за управљање добровољним пензијским фондом) учествовали са 87,5%, финансијски приходи (приходи од камата на обвезнице, депозите и амортизације дисконта) са 5,1%, те приходи од усклађивања вриједности имовине са 7,4% (приходе од усклађивања вриједности улагања у инвестиционе фондове). Пословни приходи су већи у односу на исти период претходне године за 33,7% усљед повећања прихода од пружених услуга (улазне накнаде и накнаде за управљање добровољним пензијским фондом).

С друге стране, укупни расходи су мањи за 19,8% у односу на претходни период и износили су 354.014 КМ, а чинили су их пословни расходи (99,8%) и финансијски расходи (885 КМ). Пословни расходи су проистекли из трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода (53,4%), трошкова производних услуга (20,4%), нематеријалних трошкова (16,0%), трошкова амортизације (7,9%), те осталих трошкова пословања (2,3%).

Нето резултат, у извјештајном периоду, је добитак у износу од 77.387 КМ.

3.2. Добровољни пензијски фонд

У оквиру дјелатности добровољног пензијског осигурања, организован је један добровољни пензијски фонд, а то је: Европски добровољни пензијски фонд Бања Лука. Овим фондом управља Друштво за управљање Европским добровољним пензијским фондом а.д. Бања Лука. Фонд је организован, као отворени добровољни пензијски фонд, ради прикупљања новчаних средстава добровољном уплатом пензијског доприноса од стране обвезника уплате и улагања тих средстава с циљем повећања вриједности имовине.

Са стањем на дан 30.06.2023. године, укупан број активних чланова фонда био је 37.186, што је за 770 члана или 2,1% више у односу на дан 31.12.2022. године. Од укупног броја активних чланова, 99,6% је приступило добровољном пензијском фонду путем пензијских планова, при чему је путем пензијских планова јавних предузећа и јавних институција приступило 94,9% укупно активних чланова фонда.

У наредној табели приказана је скраћена шема биланса стања добровољног пензијског фонда, са стањем на дан 31.12.2022. и 30.06.2023. године.

Табела 27: Биланс стања добровољног пензијског фонда

ПОЗИЦИЈА	31.12.2022.	%	30.06.2023.	%
	Износ (КМ)		Износ (КМ)	
СРЕДСТВА				
I - Готовина и готовински еквиваленти	492.941	1,9	1.420.905	4,5
II - Улагања фонда	25.355.654	95,6	29.311.458	93,9
III - Потраживања	465.931	1,7	141.305	0,5
IV - Одложена пореска средства				
V - Разграничења	216.356	0,8	338.822	1,1
VI - Остала потраживања и средства				
А. УКУПНО СРЕДСТВА	26.530.882	100,0	31.212.490	100,0
ОБАВЕЗЕ				
I - Обавезе по основу пословања	28.429	30,4	7.940	9,0
II - Обавезе по основу трошкова пословања	3.353	3,6	3.832	4,4
III - Обавезе према друштву за управљање	58.786	62,8	64.118	73,3
IV - Финансијске обавезе по фер вриједности кроз биланс успјеха				
V - Финансијске обавезе по амортизованој вриједности				
VI - Остале обавезе	2.970	3,2	11.608	13,3
Б. УКУПНО ОБАВЕЗЕ	93.538	100,0	87.498	100,0
НЕТО ИМОВИНА				
I - Основни капитал	26.123.566		30.434.167	
II - Резерве				
III - Ревалоризационе резерве	326.210		524.445	
IV - Резерве из добити				
V - Добит	39.337		166.380	
VI - Губитак	51.769		12.432	
В. УКУПНО НЕТО ИМОВИНА	26.437.344		31.124.992	
Г. БРОЈ ЕМИТОВАНИХ АКЦИЈА/УДЈЕЛА	2.514.251		2.922.656	
Д. НЕТО ИМОВИНА ПО АКЦИЈИ/УДЈЕЛУ	10,51500		10,64956	
Ђ. ВАНБИЛАНСНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ				

Извор: Финансијски извјештаји добровољног пензијског фонда

Са стањем на дан 30.06.2023. године, укупна средства добровољног пензијског фонда износила су 31.212.490 КМ, и била су већа за 17,6%, у односу на стање на дан 31.12.2022. године. У структури укупних средстава добровољног пензијског фонда најзначајније учешће су имала улагања фонда (93,9%) у хартије од вриједности (обвезнице чији су емитенти Република Српска, јединице локалне самоуправе и акционарска друштва, те улагања у акције и удјеле у инвестиционим фондовима) и депозите. Учешће готовине је 4,5%, потраживања 0,5%, док се разграничења односе на обрачунате припадајуће камате на обвезнице и учествују са 1,1% у укупним средствима. Са друге стране, укупне обавезе су износиле 87.498 КМ, у којима су обавезе према друштву за управљање учествовале са 73,3%, остале и обавезе по основу чланства 13,3%, обавезе по основу улагања у хартије од вриједности 9,0% и обавезе по основу трошкова пословања (обавезе према банци депозитару) са 4,4%.

Нето вриједност имовине добровољног пензијског фонда износила је 31.124.992 КМ и већа је за 4.687.648 КМ или 17,7% у односу на 2022. годину. Број емитованих удјела тј. број уписаних обрачунских јединица износио је 2.922.656, а нето вриједност по удјелу 10,64956 КМ⁴.

У наредној табели приказана је шема скраћеног биланса успјеха добровољног пензијског фонда, за период 01.01. до 30.06.2022. и 01.01 до 30.06.2023.године.

Табела 28: Биланс успјеха добровољног пензијског фонда

ПОЗИЦИЈА	30.06.2022.	30.06.2023.
	Износ (КМ)	Износ (КМ)
А. РЕАЛИЗОВАНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ		
I - Пословни приходи	211.714	402.040
II - Реализовани добици		
III - Пословни расходи	206.780	305.043
IV - Реализовани губици		564
V - Финансијски приходи		
VI - Финансијски расходи	17.615	23.685
Б. РЕАЛИЗОВАНА ДОБИТ (ГУБИТАК) ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	-12.681	72.748
В. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ	-39.465	106.064
Д. УКУПНА НЕРЕАЛИЗОВАНА ДОБИТ (ГУБИТАК) ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	-39.465	106.064
Ђ. УКУПНА ДОБИТ (ГУБИТАК) ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	-52.146	178.812
Е. ПОРЕЗ НА ДОБИТ		
Ж. УКУПНА ДОБИТ (ГУБИТАК) ПОСЛИЈЕ ОПРЕЗИВАЊА	-52.146	178.812
З. ОСТАЛИ УКУПНИ РЕЗУЛТАТ	-58.967	198.234
И. ПОВЕЋАЊЕ (СМАЊЕЊЕ) НЕТО ИМОВИНЕ - УКУПНИ РЕЗУЛТАТ		
1. Повећање нето имовине фонда		377.046
2. Смањење нето имовине фонда	111.113 ⁵	

Извор: Финансијски извјештаји добровољног пензијског фонда

Пословни приходи су, у периоду од 01.01. до 30.06.2023. године, износили 402.040 КМ, и већи су за 190.326 КМ у односу на исти период претходне године, а чију структуру чине приходи од камата (88,6%), приходи од амортизације премије - дисконта (7,4%) те приходи од дивиденди 4,0%. С друге стране, дошло је и до повећања пословних расхода усљед повећања накнада друштву за управљање, које учествују са 92,9% у структури поменутих расхода, накнаде банци депозитару са 6,9%, а 0,2% се односи на остале расходе.

У извјештајном периоду, укупна добит после опорезивања је износила 178.812 КМ, остали укупни резултат (који произилази из повећање/смањење фер вриједности финансијских инструмената по фер вриједности кроз остали укупни резултат) износио је 198.234 КМ, тако да је укупно повећање нето имовине од пословања фонда износило 377.046 КМ.

⁴ Вриједност обрачунске јединице фонда на дан вредновања утврђује се дијелењем вриједности нето имовине фонда са укупним бројем обрачунских јединица. Укупан број обрачунских јединица фонда, на дан вредновања, израчунава се на начин да се број обрачунских јединица од последњег дана за који је обрачуната вриједност обрачунске јединице фонда, увећа за број обрачунских јединица који је добијен евидентирањем обрачунских јединица на индивидуалне рачуне чланова фонда на основу запримљених уплата, те умањи за број обрачунских јединица који је добијен престанком чланства на дан вредновања.

⁵ Према образложењу друштва подаци у билансу успјеха за претходни обрачунски период се разликују у односу на приказане податке у Извјештају о стању сектора осигурања у РС за период 01.01. до 30.06.2022. године, због промјене обрасца и начина приказивања одређених ставки у билансу успјеха, а који се односи на вредновање дужничких и власничких инструмената по фер вриједности кроз остали укупни резултат.

Основни подаци о друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској (на дан 30.06.2023. године)

Друштво за осигурање	Сједиште	Адреса	Директор	Пословна актива	Укупни билансни капитал	Обрачуната премија	Број запослених
Д.Д. Брчко гас осигурање	Брчко	Бањалучка 8	Миладин Милошевић	32.296.636	14.669.115	8.637.153	128
Граве осигурање а.д.	Бања Лука	I крајишког корпуса 39	Веселин Петковић	186.786.707	22.835.543	18.205.392	97
Дрина осигурање а.д.	Милићи	Улица 9. јануара бр.4	Валентино Јанковић	43.842.470	12.973.646	13.084.214	119
Дунав осигурање а.д.	Бања Лука	Веселина Маслеше 28	Бојан Поповић	44.354.799	12.801.091	15.653.797	176
Еурос осигурање а.д.	Бања Лука	Булевар српске војске 7	Душко Валан	16.744.278	7.894.326	5.815.650	85
Wiener осигурање а.д.	Бања Лука	Книнска 1А	Борислав Додер	107.629.049	17.415.137	19.707.988	199
Крајина осигурање а.д.	Бања Лука	Браће Пантића 2	Миле Јањић	18.759.932	6.541.270	3.922.948	55
Микрофин осигурање а.д.	Бања Лука	Алеја Светог Саве 61	Данијел Драгутиновић	25.444.234	10.310.041	10.364.672	92
Нешковић осигурање а.д.	Бијељина	Сремска 3	Миленко Мишановић	42.080.277	20.366.885	8.713.981	78
Осигурање Аура а.д.	Бања Лука	Вељка Младеновића 7д	Раденко Вујић	38.673.514	9.218.131	15.527.699	218
Осигурање Гарант д.д.	Брчко	Бањалучка 54	Горан Радовић	24.141.391	13.164.048	6.380.442	34
Премиум осигурање а.д.	Бања Лука	Младена Стојановића 111	Бојан Буразор	21.451.322	7.815.320	9.771.299	109
САС-СуперП ОСИГУРАЊЕ а.д.	Бијељина	Трг Ђенерала Драже Михаиловића 12	Никола Гаврић	8.342.025	5.375.640	1.804.303	30
Триглав осигурање а.д.	Бања Лука	I крајишког корпуса 29	Јанез Рожмарин	30.987.338	10.361.055	8.723.466	101
				641.533.972	171.741.248	146.313.005	1.521